

«Міністерство освіти і науки України  
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет інженерії машин, споруд та технологій

(назва факультету)

Автомобілів

(повна назва кафедри)

## ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи магістра

**магістр**

(освітній рівень)

на тему: **Обґрунтування механізму формування логістичної системи на  
прикладі підприємства птахівництва (на прикладі ТОВ «Авіас Україна»)**

Виконав: студент 6 курсу, групи МНм-61  
спеціальності 275 «Транспортні технології»  
(шифр і назва спеціальності)

Студент

(підпис)

**Боцюрко О.В.**

(прізвище та ініціали)

Керівник

(підпис)

**Кучвара І.М.**

(прізвище та ініціали)

Нормоконтроль

(підпис)

**Цьонь О.П.**

(прізвище та ініціали)

Рецензент

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Зав. каф.

(підпис)

**Ляшук О.Л.**

(прізвище та ініціали)

м. Тернопіль – 2021

Міністерство освіти і науки України  
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя  
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет інженерії машин, споруд та технологій

Кафедра Автомобілів

Освітній рівень магістр

Напрямок підготовки \_\_\_\_\_

(шифр і назва)

Спеціальність 275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)

(шифр і назва)

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Завідувач кафедри О.Л. Ляшук

«» \_\_\_\_\_ 2021 р.

## ЗАВДАННЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

*Боцюрко Олег Васильович*

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Обґрунтування механізму формування логістичної системи на прикладі підприємства птахівництва (на прикладі ТОВ «Авіас Україна»)

керівник проекту (роботи) \_\_\_\_\_

**Кучвара Іван Миколайович, к.т.н.**

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затвержені наказом по університету від «» \_\_\_\_\_ 2021 року № \_\_\_\_\_

2. Термін подання студентом проекту (роботи) 27 грудня 2020 р.

3. Вихідні дані до проекту (роботи) \_\_\_\_\_

*Фінансова звітність підприємства. Звіти підприємства.*

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

*Вступ. 1. Теоретичний розділ. 2. Аналітико-дослідницький розділ;*

*3. Проектно-рекомендаційний розділ; 4 Охорона праці і безпека в надзвичайних ситуаціях*

*Загальні висновки. Перелік посилань.*

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень, слайдів)



## РЕФЕРАТ

Мета і завдання роботи: Метою даної кваліфікаційної роботи магістра є розроблення теоретичних і методичних засад та інструментів формування механізму економічно-організаційної логістизації підприємств галузі птахівництва.

Відповідно до поставленої мети було вирішено наступні завдання:

- розглянуто теоретичні основи організаційно-економічної сфери діяльності підприємства;
- проаналізовано фінансово-економічний стан підприємства;
- розкрито вплив логістики в зростанні ефективності птахівничої галузі;
- проведено аналіз логістичної системи птахівничої галузі;
- проведено аналіз логістичної діяльності підприємства;
- описано специфіку організації логістичних систем на підприємствах птахівництва;
- здійснено маркетингові дослідження продукції розглядуваного підприємства;
- запропоновано план розвитку підприємства з використанням засад логістики;

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи магістра є процес формування логістичної системи на підприємствах птахівництва.

Предмет дослідження: методичні та теоретичні аспекти створення і імплементації інструментів економічно-організаційного механізму впровадження логістичних систем на підприємствах птахівництва.

## ЗМІСТ

ВСТУП	
1 РОЗДІЛ.....	7
1.1 Теоретичні основи організаційно-економічної сфери діяльності підприємства.....	7
1.2 Фінансово-економічний аналіз підприємства.....	9
2 РОЗДІЛ.....	15
2.1 Вплив логістики на зростанні ефективності галузі птахівництва.....	15
2.2 Аналіз логістичної системи птахівничої галузі.....	22
2.3 Аналіз логістичної діяльності підприємства.....	29
3 РОЗДІЛ.....	39
3.1 Організація логістичної системи на підприємствах птахівництва.....	39
3.2 Маркетинг, дослідження якості продукції ТОВ «Авіас Україна».....	44
3.3 План розвитку підприємства з використанням засад логістики.....	50
4 ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ.....	55
4.1 Охорона праці працівників, які залучені до роботи на автомобільному транспорті.....	55
4.2 Управління безпекою дорожнього руху.....	57
4.2.1 Організація режиму праці та відпочинку водіїв.....	58
4.3 Органи управління охороною праці, їх права і повноваження.....	59
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	68

## ВСТУП

На сучасному етапі розвитку економіки і суспільства та при зростанні вартості продовольчих товарів, продукти птахівництва становлять важливе місце в харчовому раціоні великої кількості населення нашої країни. Це в свою чергу призводить до необхідності вдосконалення і розвитку та збільшення ефективності виробничої діяльності птахофабрик з використанням засад логістики.

В свою чергу зменшення виробництва і зменшення об'ємів купівлі товарів тваринного походження призводить до значного збільшення потреби у білках, а саме майже в два рази. І це також спонукає до вирішення завдання з розробки економічно-організаційної діяльності механізму логістичних систем підприємств птахівництва. Це залежить від низки факторів, а саме: від результатів ефективності функціонування цієї системи, від параметрів інтеграції її у виробничі процеси на підприємстві, що в свою чергу дозволяє закрити питання пов'язані із постачальниками сировини і ресурсів, оптимізувати витрати фінансів і часу, також вирішує питання пов'язані із зберіганням, перевезенням готової продукції та взаємозв'язку і комунікації між власними підсобними господарствами.

## 1 РОЗДІЛ

### 1.1 Теоретичні основи організаційно-економічної сфери діяльності підприємства

При даному етапі розвитку економіки України потрібна розробка нових прийомів керування та економічного обґрунтування розвитку ринку, особливо птахівництва. Потрібні нові методи до організації та керування підприємством, державну підтримку галузі, розроблення чітко окреслених правових актів, які покращать захисні методи для вітчизняного підприємства. Потрібно підкреслити той факт, що на виробництві повинні забезпечуватися виробництво конкурентоздатної продукції, зміцнення бази кормів, встановлення взаємовигідних зв'язків з іншими галузями.

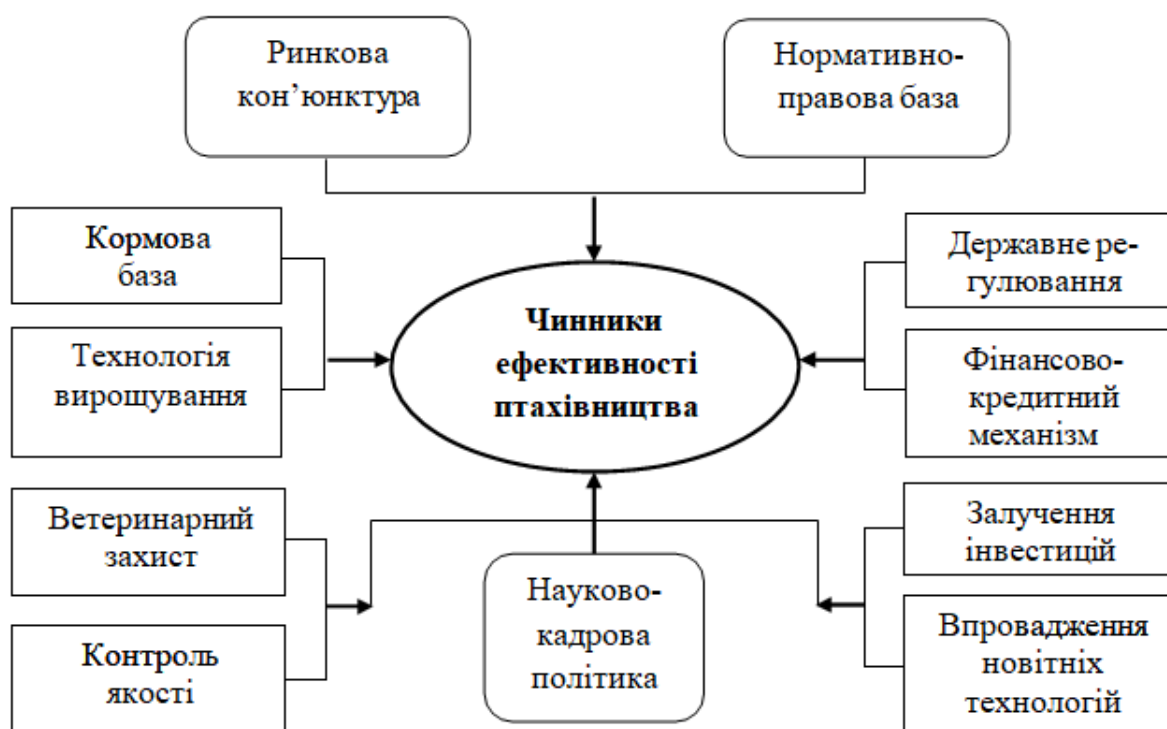


Рисунок 1.1 – Чинники ефективного організаційно-економічного механізму розвитку птахівництва

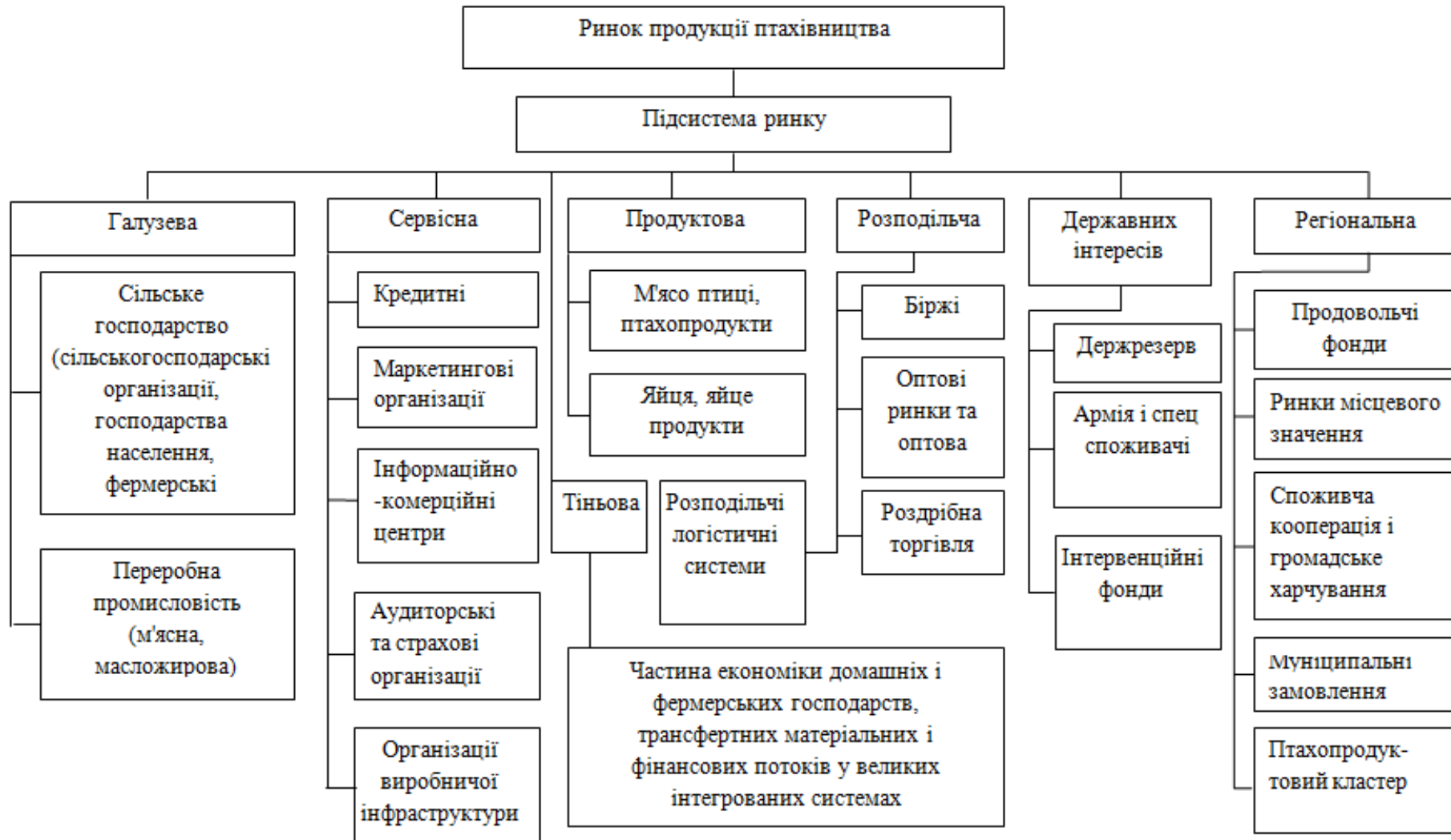


Рисунок 1.2 – Структура системи ринку продукції підприємств птахівництва з точки зору організаційно-функціональною ознак



## 1.2 Фінансово-економічний аналіз підприємства

Одним із самих основних джерел інформації яке найточніше охарактеризує будь яке виробництво можна назвати дані про його економічно-фінансові показники і його фактичний фінансовий стан. Оскільки такі дані дають нам чітке уявлення про загальний стан справ на досліджуваному підприємстві, а також рівень його доходності або розміри його збитків.

Таблиця 1.1

Розрахунки на ТОВ «Авіас Україна» оборотних коштів

Показники	2017р.	2018р.	2019р.	Відхилення (+,-) 2019р. до 2017р.
1. Власний капітал	1789	2681,3	4593,6	2804,6
2. Необоротні активи	1743	1526,2	3019,3	1276,3
3. Робочий капітал, тис. грн.	46	1155,1	1574,3	1528,3

Розрахунки у таблиці 1.1. дають нам можливість побачити те, що загальний об'єм виробництва в 2019 році у порівнянні з 2012 роком збільшився на 1528,3 тисяч грн. Стало можливим це за рахунок зростання вартості капіталу на 2804,6 тисяч грн. та необоротних активів на 1276,3 тис. грн.

Значний вплив на фінансовий результат підприємства має валовий прибуток, який вказаний у вигляді таблиці 1.2.

Таблиця 1.2

Порівняльний аналіз загального валового прибутку в тис. грн.

Показники	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції, тис. грн.		Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.		Валовий прибуток (збиток), тис. грн.		Відхилення (+,-)		
	2012	2019	2012	2019	2012	2019	Всього	В т.ч. за рахунок зміни	
								ЧД	С
Продукція	1	2	3	4	5	6	7=6-5	8=2-1	9=3-4
	22175	15403,6	20834	11711,4	1341,00	3692,20	2351,2	-6771	9122,6

Різниця між господарською діяльністю та виручкою називається кількістю прибутку (після виплати усіх видів податків та виплат до бюджету та різного роду фондів, а саме: податків на додану вартість, акцизного збору, відрахування у пенсійний фонд і т.д.) і загальною сумою витрат пов'язаних із забезпеченням функціонування досліджуваного підприємства.

Таблиця 1.3

Аналіз фінансового прибутку підприємства, тис. грн.

Показники	Сукупний дохід, тис. грн.		Сукупні витрати, тис. грн.		Чистий прибуток (збиток), тис. грн.		Відхилення (+,-)		
	2012	2019	2012	2019	2012	2019	Всього	В т.ч. за рахунок зміни	
								Сукуп- ного доходу	Сукуп- них витрат
Продукція	1	2	3	4	5	6	7= 6-5	8=2-1	9=3-4
	22175	15403,6	22022	13491,3	153	1912,3	1759,3	-6771,4	8530,7

Оцінка ефективності споживання фінансових ресурсів виробництва потребує тільки за умов, за яких вона має практичну цінність. Ефективне використання фінансових ресурсів даного підприємства подано у вигляді таблиці 1.4.

Таблиця 1.4

## Ефективне використання фінансів підприємства

<b>Показники</b>	<b>2017р.</b>	<b>2018р.</b>	<b>2019р.</b>	<b>Відхилення (+,-)</b>
1. К-т оборотності всіх активів	1,90	1,79	1,47	-0,43
2. Тривалість 1 обороту активів, днів	189	201	245	56
3. Рентабельність активів по операційній діяльності, %	0,08	0,14	0,26	0,18
4. Рентабельність інвестицій, %	0,04	0,21	0,28	0,24

Проведено аналіз даної таблиці 1.4 дає нам можливість побачити, що за період з 2017 – 2019 роки середнє число активів зростає та становить 1694 тис. грн. Щодо суми обороту (продажу пролукції), то у 2019 році порівняно з 2012 роками спостерігається значне зменшення на 6771,4 тис. грн.

Розглянемо за даними таблиць 1.5. та 1.6 структури доходів і затрат ТОВ «Авіас Україна», складених на основі звіту про фінансові результати

Таблиця 1.5

## Динаміка доходів та затрат підприємства

Показники	2017рік		2019рік		Відхилення	
	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	+/-	%
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (т.р.,п.)	22175	100,00	15403,6	100,00	-6771,4	69,46
Всього доходів	22175	100,00	15403,6	100,00	-6771,4	69,46

Результати таблиці 1.5 показали, що всі надходження виробництва виключно виручкою від реалізації продукції, що зменшилась на 6771,4 тис. грн. Обумовлено скороченням споживання обсягів птиці та яєць.

Таблиця 1.6

## Динаміка та структура затрат підприємства

Показники	2017р.		2019р.		Відхилення (+,-)
	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	
1. Собівартість реалізованої продукції (т.р.,п.)	20834	94,6	11711,4	86,8	-9122,6
2. Інші операційні витрати	693	3,2	921,1	6,8	228,1
3. Інші витрати всього	495	2,2	858,8	6,4	363,8
Усього витрат	22022	100,00	13491,3	100,00	-8530,7

З отриманих результатів даних таблиці 1.6, зі всіх витрат найбільша частка припадає саме на собівартість проданої продукції, а саме 94,6% в 2015 році та 86,8% у 2019 році.

Фінансовий ріст підприємства залежить від ряду чинників, таких як собівартість готової продукції, реалізація продукція (та пов'язані із цим роботи та послуги), витрати які припадають на комерційну діяльність та управлінську діяльність, різного роду податки, і т.д.

Таблиця 1.7

## Зміна фінансових результатів діяльності ТОВ «Авіас Україна»

Показники	2015р.	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	Відхилення (+,-)
1. Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (т., р., п.)	20071,0	13023,6	22175	17269,2	15403,6	-4667,4
2. Собівартість реалізованої продукції	18309,9	11441,5	20834	14161,7	11711,4	-6598,5
3. Валовий прибуток (збиток) п.1 – п.2	1761,1	1582,1	1341	3107,5	3692,2	1931,1
4. Витрати операційної діяльності	1312	1523,6	693	1727,7	921,1	-390,9
5. Фінансовий результат від операційної діяльності	449,1	744,6	648	1379,8	2771,1	2322
6. Інші витрати	23,2	-	495	487,5	858,8	835,6
7. Фінансовий результат до оподаткування	32,1	47,2	153	892,3	1912,3	1880,2
8. Чистий прибуток (збиток)	32,1	47,2	153	892,3	1912,3	1880,2
9. Рентабельність,%	0,18	0,41	0,73	6,3	16,3	+16,12

З даних таблиці 1.7 видно, що прибутки від реалізації продукції досліджуваного підприємства зменшились на 4667,4 тис. грн.

Передумовою цьому став значний спад об'ємів продажів товарів. Але в свою чергу валовий прибуток виріс на 1931,1 тис. грн., що можна пояснити загальним зменшенням собівартості продукції на 6598,5 тис. грн.

В загальному вищеперераховані фактори призвели до зростання чистого прибутку по підприємству на 1880,2 тис. грн. Це стало можливим завдяки зростанню фінансового результату від операційної діяльності майже в 5 разів. На основі цього можна зробити висновок про те, що досліджуване підприємство має достатньо високі фінансові показники функціонування.

## 2 РОЗДІЛ

### 2.1 Вплив логістики на зростанні ефективності галузі птахівництва

В теперішніх умовах становлення економічного розвитку та розвитку сільського господарства пов'язаного із птахівництвом, дана галузь має деякі проблемами, а саме: організація закупівлі сировини і комбікормів, продаж готової продукції, яку виготовляють дані підприємствам, її кінцевим споживачам. В свою чергу це призводить до з постійного зростанням собівартості даної продукції птахівництва, а саме більше курячих яєць і м'яса .

Структура галузі птахівництва показана на рис. 2.1.

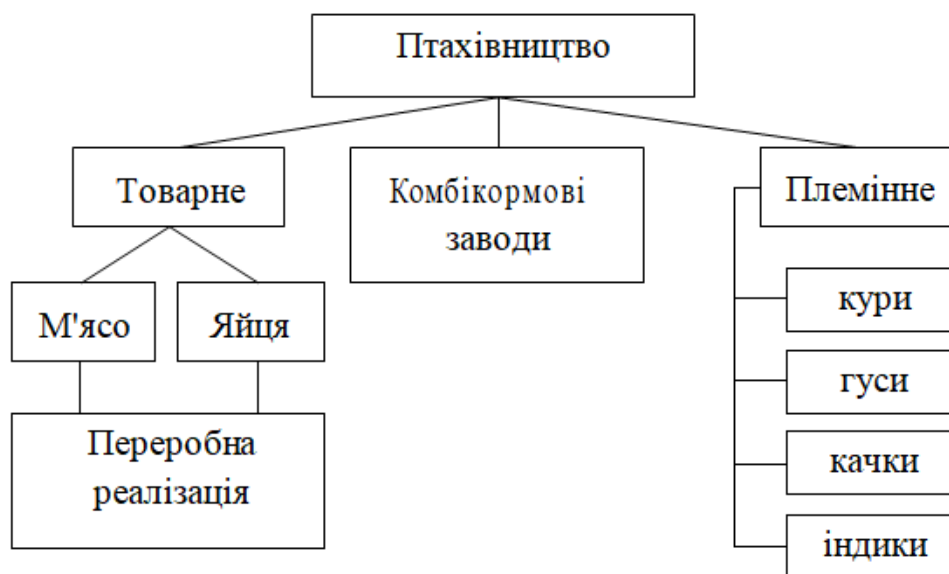


Рисунок 2.1 – Структура галузі птахівництва

Такі поняття як «логістика» і «логістична система» у нас в країні нові і використовуються від недавнього часу. Також визначення долі логістичної системи в загальній структурі політики логістики, а також її окремих елементів є актуальним питанням [29].

Ринок птахопродуктів на Україні – це багатофункціональний і розгалужений комплекс, котрий в собі несе ні лише безпосередню сферу галузі птахівництва, яка має пряме відношення до виготовлення і збуту птахопродуктів, а також має тісні взаємозв'язки і з іншими галузями господарства, а саме: підприємства які виготовляють комбікорми для птиці, підприємства які виготовляють і обслуговують сільгосптехніку, підприємства які задіяні при переробці продуктів птахофабрик, з підприємствами легкої промисловості (різного роду швейні підприємства на який використовується пір'я і пташиний пух) [33]. З цього можна зробити висновок про тісний взаємовигідний зв'язок в цілому з чисельними напрямками народного господарства, котрі прямо або опосередковано зачіпаються в процесі діяльності господарств птахівництва, що представлено на рис. 2.2.



Рисунок 2.2 – Зв'язки галузі птахівництва з іншими галузями народного господарства

Останніми роками птахівничі виробництва значно збільшили об'єми виготовлення кінцевої продукції і спромоглись майже в повній мірі забезпечити внутрішні потреби ринку держави. За рахунок активного інвестування коштів в дану галузь з бюджетів внутрішніх (вітчизняних) та іноземних компаній, сформувались підприємства, які мають високі показники ефективності функціонування в умовах сучасних ринкових



відносин, а їхня продукція відповідає усім внутрішнім і міжнародним стандартам якості, і може конкурувати з аналогічною продукцією інших світових виробників з різних країн, в тому числі ЄС і США. До числа таких підприємств можна віднести наступні: ТОВ “Рубі Роз Агрікол Ко, ЛТД” (ТМ “Морозівські курчата”), ПАТ “Миронівський Хлібопродукт”, ВАТ “Птахофабрика “Україна” (група компаній “Ovostar Union”, ТМ “Ясенвіт”), ТОВ “Комплекс Агро марс” (ТМ “Гаврилівські курчата”), ЗАТ “Птахофабрика “Київська” (ТОВ “Ландгут Україна”), та інші.

Таблиця 2.1

Дані про рівень споживання та виготовлення пташиних м'яса та яєць в Україні і окремо в Сумській області

	Регіон	2015р.	2016р.	2017р.	2018р.	2019р
<b>Споживання на одну особу</b>						
М'яса та м'ясопродуктів, кг	Україна	52,0	51,2	54,4	56,1	54,1
	Сумська обл.	46,2	44,7	45,0	46,1	49,7
Яєць, шт.	Україна	290	310	307	309	310
	Сумська обл.	285	304	297	299	298
<b>Виробництво на одну особу</b>						
М'яса всіх видів, кг	Україна	44,9	46,9	48,5	52,5	54,9
	Сумська обл.	34,6	35,1	34,9	37,1	39,9
Яєць, шт.	Україна	372	409	419	431	456
	Сумська обл.	230	298	329	374	391

Як видно з даних представлених в таблиці 1.2, загальний об'єм виготовлення пташиних яєць та м'яса постійно зростає в помірних темпах [32]. В цілому по Україні виготовлення пташиного мяса (переважно

курячого) зросло на 22%, а окремо по Сумській області на 15,3%. Що стосується яєць, то тут ситуація дещо інше, темпи зростання є значно вищими, а саме по Сумській області в середньому кількість виготовлених яєць на одну людину становила 391 штуку в 2019 році, що більше в порівнянні з 2015 роком на 161 одиницю.

Україна входить в десятку світових лідерів по виготовленню курячих яєць, загальна світова картина по виготовленню курячих яєць представлена на рис. 2.3.

На долю нашої країни припадає приблизно 2% від загального світового об'єму виготовлення курячих яєць. І в 2019 році нашій державі вдалося виділити на експорт 59,2 тисячі тон яєць, що оцінюється на 158 млн. дол. [20].

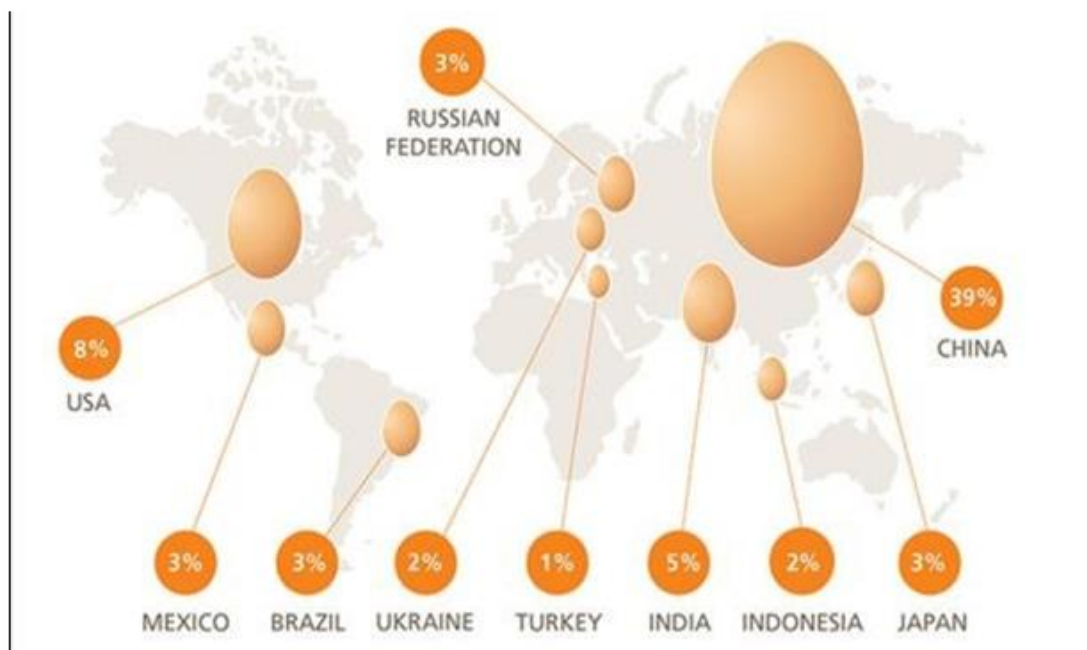


Рисунок 2.3 – десять найбільших країн-виробників курячих яєць

Але при загальному оцінюванні більш правильним методом буде вважатися інтегральна система оцінювання, яка оцінює весь логістичний ланцюг [18]. Використанні цієї методології пов'язане із 4-ма основними типами вимірів, а саме: рівень задоволеності споживачів при певному використанні активів, часу, загальних витрат, при певному рівні якості. Ці

показники представлено в наступній таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

## Оцінка критеріїв логістичних систем та їх ефективність

Критерій оцінювання ефективності	Фактор (показник) оцінки
Витрати	Відображають загальною грошовою сумою витрат, грошовою сумою зрозрахунку на одиницю продукції. Прагнуть до зниження їх рівня
Задоволення споживачів/якість	Оцінюється довжиною функціонального циклу, рівнем досконалості виконання замовлення та здатності підприємства реагувати на претензії, що висуваються споживачем. Важливими показниками є доставка до назначеного терміну, витрати гарантійного обслуговування, час реакції на претензії споживачів та їх задоволення
Час	Є мірою здатності підприємства швидко реагувати на претензії споживачів. Ключовими показниками тривалості виконання замовлення є: тривалість виробничого циклу; тривалість виконання виробничого плану та ступінь дотримання календарних планів випуску продукції
Активи	Предметом їх оцінювання є ефективність використання капіталу вкладеного у споруди та устаткування, а також обіговий капітал. Ключовими показниками використання активів є точність прогнозів, старіння запасів, завантаження потужностей тощо

Дана схема дає можливість відстежити кінцеві ефект від діяльності підприємства за рядом оціночних факторів. Серед них основні – це отримання замовлення, тривалість часу виконання замовлення, загальні затрати виділені для організації логістичного ланцюга, та ефективність використання активів.

Ефективність галузі птахівництва можна охарактеризувати з точки зору таких позицій: загальна якість функціонування галузі; продуктивність діяльності підприємств птахівництва (в основному птахофабрик); якість кінцевої продукції [57]. Структура економічної ефективності галузі

птахівництва можна представити у вигляді наступної схеми, рис. 2.4.



Рисунок 2.4 – Економічна ефективність птахофабрик

Щоб оцінити економічну ефективність підприємства використовуються показники які діляться на натуральні і вартісні. Показники які називаються натуральними використовуються для оцінювання економічної ефективності птахівництва. Такий показник, як продуктивність птиці, може певною мірою охарактеризувати ефект отриманий від виробництва, але він показує лише одну сторону медалі. Для того, щоб отримати більш повну картину і побачити економічну ефективність потрібно знати вартість витрачених ресурсів при забезпеченні даного рівня ефективності [45].

Таблиця 2.3

## Орієнтація і атрибути SCM

Основні цілі	Актуальність	Переваги
<ul style="list-style-type: none"> <li>◆ Скорочення потрібного часу;</li> <li>◆ зниження витрат;</li> <li>◆ забезпечення можливості мати у наявності товарно-матеріальні цінності;</li> <li>◆ збереження якості;</li> <li>◆ забезпечення ліквідності товарів.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>◆ фактор конкурентної боротьби;</li> <li>◆ фактор підвищення стандарту якості поставок товарів;</li> <li>◆ фактор скорочення оборотних коштів у запасах;</li> <li>◆ фактор впровадження сучасних методів транспортування і складування;</li> <li>◆ можливість користування великим масивом інформації;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>◆ короткий термін реагування на запит клієнта;</li> <li>◆ високий рівень сервісу;</li> <li>◆ гнучкість при реалізації замовлення;</li> <li>◆ використання всіх можливостей економії витрат.</li> </ul>

Так званий принцип НАССР спрямований на ідентифікацію, спостереженні і контролюванні небезпек в певних критичних або контрольних точках впродовж усього виробничого процесу.

Мета даного принципу полягає в наступному: зосередити увагу підприємств на певних важливих етапах або операція технологічного процесу та умовах які відіграють найважливішу роль при задоволені критеріїв безпеки для харчових продуктів.

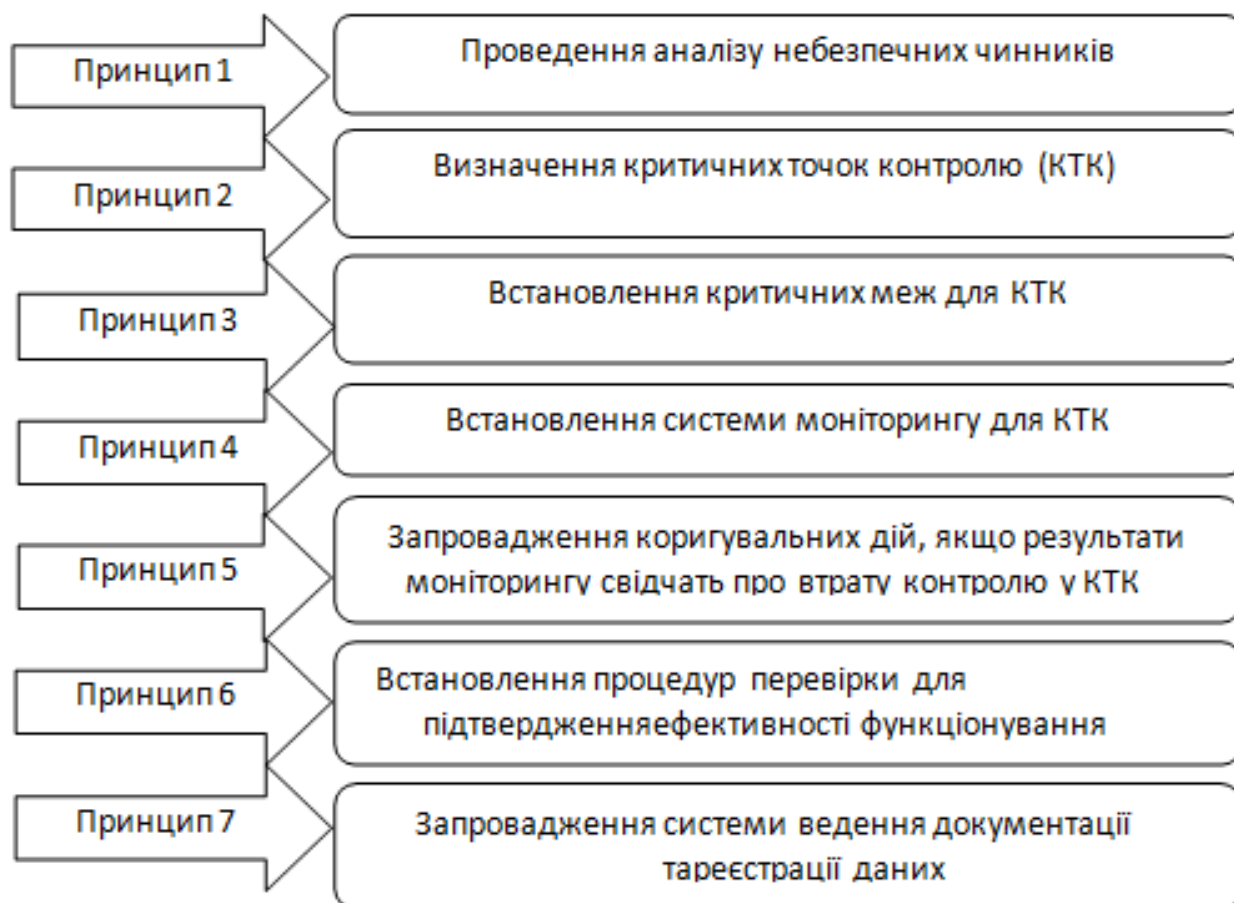


Рисунок 2.5 – Принципи системи НАССР

## 2.2 Аналіз логістичних систем в галузі птахівництва

Птахофабрики які знаходяться в Сумській області є одними із найбільш інтенсивно прогресуючими та найбільш рентабельними серед галузі сільського господарства в даному регіоні. Вони мають всі дані для нарощування виробництва конкурентоспроможної продукції високої якості. На даний час це одна із найбільш перспективних галузей сільського господарства.

Птахівництво – це галузь, яка задовольняє потреби всіх верств населення без винятку, оскільки м'ясо птиці доступне і дієтичне в порівнянні з іншими видами м'яса.

До найбільших виробників продукції птахівництва які знаходяться

в Сумській області відносяться:

- ТОВ «Колос-Агротрейд»
- ВАТ «Птахопродукт -2007»
- ТОВ «Сумський бекон»
- ТОВ «Авіс-Україна»
- СТОВ ім. Шевченка [70].
- ТОВ «Ромниптахоспілка»
- ВАТ ППР «Посульський»
- ТОВ «Пташине подвір'я»

Об'єктом для дослідження обираємо ТОВ «Авіас Україна».

Ініціативна організація діяльності якого є самостійною, систематичною та так званою на власний страх і ризик, метою якої є одержання прибутку і отримання соціальних а також економічних результатів для всіх причетних учасників товариства.

Таблиця 2.4

Склад та структура землекористування

Види угідь	2015р.		2016р.		2017р.		2018р.		2019р.		Відхилення 2019р. до 2015р.  Площа, га
	Площа га	Питома вага, %	Площа Га	Питома вага, %	Площа Га	Питома вага, %	Площа га	Питома вага, %	Площа га	Питома вага, %	
Всього с.-г. угідь	37	100	37	100	37	100	37	100	37	100	0,00
в т.ч. рілля	31	83,7	31	83,7	31	83,7	31	83,7	31	83,7	0,00

Як видно з результати таблиці 2.4, площі сільськогосподарських угідь господарства в 2019 році незмінні в порівнянні з 2015 роком. Станом на 2019 рік площа сільськогосподарських земель становить в загальному 37 га, 31 га з яких припадає на площу рілля.

Провівши аналіз структури земельного фонду можна зробити наступне твердження, що як у 2019 році так і у 2015 році майже усю частину займає площа ріллі. Це може свідчити про те, що сільськогосподарські угіддя на підприємстві використовуються досить активно.

Розглянемо обсяги і структуру продукції підприємства для того, щоб визначити напрямок його спеціалізації і представимо дані у вигляді таблиці 2.5.



Таблиця 2.5

## Обсяг та структура товарної продукції господарства

Назва галузі та видів продукції	2015р.		2016р.		2017р.		2018р.		2019р.		В середньому за 2010-2019 роки	
	виручка від реалізації, тис. грн.	питома вага, %	виручка від реалізації, тис. грн.	питома вага, %	виручка від реалізації, тис. грн.	питома вага, %	виручка від реалізації, тис. грн.	питома вага, %	виручка від реалізації, тис. грн.	питома вага, %	виручка від реалізації, тис. грн.	питома вага, %
Птиця	4824,0	24,0	4574,2	35,1	4611,3	20,8	4651,5	26,9	-	-	3732,2	21,3
яйця курячі, тис. шт.	14243,5	71,0	7798,2	59,9	16011,5	72,2	11220,6	65,0	14282,6	92,7	12711,3	72,1
Інша продукція тваринництва	-	-	-	-	-	-	-	-	429,7	2,8	85,9	0,6
Разом по тваринництву	19067,5	95	12372,4	95	20622,8	93	15872,1	91,9	14712,3	95,5	16529,4	94,0
Послуги в сільському господарстві та виробництво кормів	1003,5	5,0	651,2	5,0	1552,3	7,0	1397,1	8,1	691,3	4,5	1059,1	6,0
Всього по господарству	20071,0	100	13023,6	100	22175,0	100	17269,2	100	15403,6	100	17588,5	100

Проведений аналіз таблиці 2.5, найбільшу питому вагу в структурі товарної сировини протягом 5 років займають яйця курячі – 72,1 %, менша її частка припадає на птицю – 21,3%. Оскільки підприємство займається розведенням птиці та продажем яєць, то основна вага цього виду продукції займає більше 60%, тому можна стверджувати, що виробництво вузько спеціалізоване.

Так ствердилось за рахунок структури виробництва, де чисельність працівників збільшилась на особу.

Таблиця 2.6

## Кількість працівників та їх ефективність

Показники	2015р.	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	Відхилення (+,-) 2019р. до 2010 р.
1. Середньооблікова чисельність працівників зайнятих в сільськогосподарському виробництві, осіб	69	65	66	65	70	1
рослинництві	2	2	2	2	2	-
Тваринництві	67	63	64	63	68	1
2. Відпрацьовано 1 робітником днів, в середньому по господарству	207	235	235	235	222	15
3. Вироблено ВП на 1 середньорічного робітника, тис. грн.	217,2	158,5	260,0	266,8	205,8	-11,4
4. Фонд оплати праці, тис. грн.	2709,3	2711,9	2734,1	2910,4	3242	532,7
5. Середньорічна заробітна плата 1 робітника, тис. грн.	39,26	41,72	41,43	44,78	46,31	7,05

Число відпрацьованих днів в 2019 році робітником порівнюючи з

2015 роком зросла на 15 днів, це відбулось за рахунок зростання витрат праці на 9 % та середньооблікової чисельності робітників на одну особу.

Забезпечення загальними фондами та ефективність їх використання ми можемо переглянути в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

## Ефективне забезпечення фондів і їх використання

Показники	2015р.	2016р.	2017р.	2018р.	2019 р.	Відхилення	
						(+,-)	%
Фондозабезпеченість, тис. грн.	6266,5	5454,1	4714,9	3728,6	6093	-173,5	97,2
Фондоозброєність, тис. грн.	33,6	31	26,4	21,2	32,2	-1,4	95,8
Фондовіддача, грн.	6,5	5,1	9,8	12,6	6,4	-0,1	98,5
Фондоємність, грн.	0,15	0,2	0,1	0,08	0,16	0,01	106,7
Вироблено ВП в співставних цінах на 1 середньорічного працівника, тис. грн.	217,2	158,5	260	266,8	205,8	-11,4	94,8

Проаналізувавши розрахунки таблиці можна стверджувати, що в 2019 році порівняно з 2015 роком забезпечення фондів впало на 173,5 тис. грн. за рахунок зменшення вартості основних виробничих засобів на 2,8% при цьому загальна площа не змінилась і склала в 2019 році 37 га. Це означає, що скоротився рівень забезпеченості фондами підприємства.

Таблиця 2.8

## Основні економічні показники та їх динаміка

Показники	2015р.	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	Відхилення 2019-2015рр.
1. ВП в співставних цінах:						
а) на 100 га с.-г. угідь, тис. грн.	40505,41	27852,97	46372,97	46864,86	38932,43	-1572,97
б) на 1 середньорічного робітника, тис грн.	217,20	158,55	259,97	266,77	205,79	-11,42
в) на 100 грн. основних вир. фондів, грн.	646,38	510,68	983,55	1256,87	638,97	-7,41
2. Товарна продукція:						
а) на 100 га с.-г. угідь, тис. грн.	54245,95	35198,92	59932,43	46673,51	41630,27	-12615,68
б) на 1 середньорічного робітника, тис грн.	290,88	200,36	335,98	265,68	220,05	-70,83
4. Валовий прибуток:						
а) на 100 га с.-г. угідь, тис. грн.	4759,73	4275,95	3624,32	8398,65	9978,92	+5219,19
б) на 1 середньорічного робітника, тис грн.	25,52	24,34	20,32	47,81	52,75	+27,23
5. Чистий прибуток(+)						
а) на 100 га с.-г. угідь, тис. грн.	86,76	127,57	413,51	2411,62	5168,38	+5081,62
б) на 1 середньорічного робітника, тис грн.	0,47	0,73	2,32	12,93	27,32	+26,85
6. Рівень рентабельності (+),%	0,18	0,41	0,73	6,30	16,33	16,15п.в.

В загальному можна стверджувати, що зріс рівень виробництва та наявність резервів покращилась робота виробництва. Можна стверджувати, що в господарстві покращились показники ефективності господарювання.

### **2.3 Аналіз логістичної діяльності досліджуваного підприємства**

Ефективне функціонування діяльності підприємства залежить від його розвитку логістичної інфраструктури. Професійні логісти стверджують, що для збільшення капіталу потрібно мати якісне і надійне оснащення, а для того, щоб його купити відповідно потрібні більші кошти [25,с.62].

Логістика підприємства має три основних етапи: закупівля, виробничий процес та реалізація. Усі ці етапи контролює логістика, а використання даних методів дає можливість зробити економічно ефективним кожен з них. Дана сфера логістики несе в собі управління складами господарства, їх запасами, кадрами, транспортом, організацію інформаційні системи, комерцію та ін.

Основним видом забезпечення логістики на виробництві є організація, тобто проведення заходів щодо впровадження логістики в дане підприємство та оптимізація управління його матеріальними, фінансовими й інформаційними фондами.

Приведемо приклад таблиці 2.9 та зробимо аналіз структури операційних витрат виробництва за економічними елементами.

Розглянувши розрахунки можна побачити, що сума усіх операційних затрат в 2019 році порівнюючи з 2015 роком збільшилася на 11645 тис. грн., тоді як порівняно з 2012 роком на 12491,1 тис. грн.

Таблиця 2.9

## Зміна і структура операційних затрат відносно економічних показників

Найменування показників	2015р.		2016р.		2017р.		2018р.		2019р.		Абсолютне відхилення 2019р. до 2015р.(+-)	Абсолютне відхилення 2019р. до 2017р.(+-)
	Сума тис. грн.	Питома вага, %	Сума тис. грн.	Питома вага, %	Сума тис. грн.	Питома вага, %	Сума тис. грн.	Питома вага, %	Сума тис. грн.	Питома вага, %		
1. Матеріальні затрати	-	-	-	-	-	-	9728,7	73,9	12520,5	77,4	+12520,5	+12520,5
2. Витрати на оплату праці	1955,3	43,2	1218,5	34,6	1750,0	47,4	2121,4	16,1	2391,6	14,8	+436,3	+641,6
3. Витрати на соціальні заходи	754,7	16,6	443,7	12,6	984	26,7	789	6,0	872,6	5,4	+117,9	-111,4
4. Амортизація	515,0	11,1	934,3	26,6	734,3	20,0	342,1	2,6	365,6	2,3	-149,4	-368,7
5. Інші операційні витрати	1312,0	29,1	922,9	26,2	222,9	6,0	187,8	1,4	32,0	0,2	-1280,0	-190,9
6. Разом операційних витрат	4537,0	100	3519,4	100,0	3691,2	100,0	13169	100,0	16182,3	100,0	11645	12491,1
7. Сума витрат операційної діяльності на 1 грн. реалізованої продукції	0,23		0,27		0,17		0,76		1,05		0,82	0,88

Можна відобразити структуру загальних витрат на виготовлення продукції на підприємстві в 2019 році.

Проаналізувавши рис. 2.4, можна сказати, що більшу частину в структурі займають матеріальні витрати, а саме, корм – 68%, слудуючими є паливо й енергетика – 9% та оплата праці – 8%.

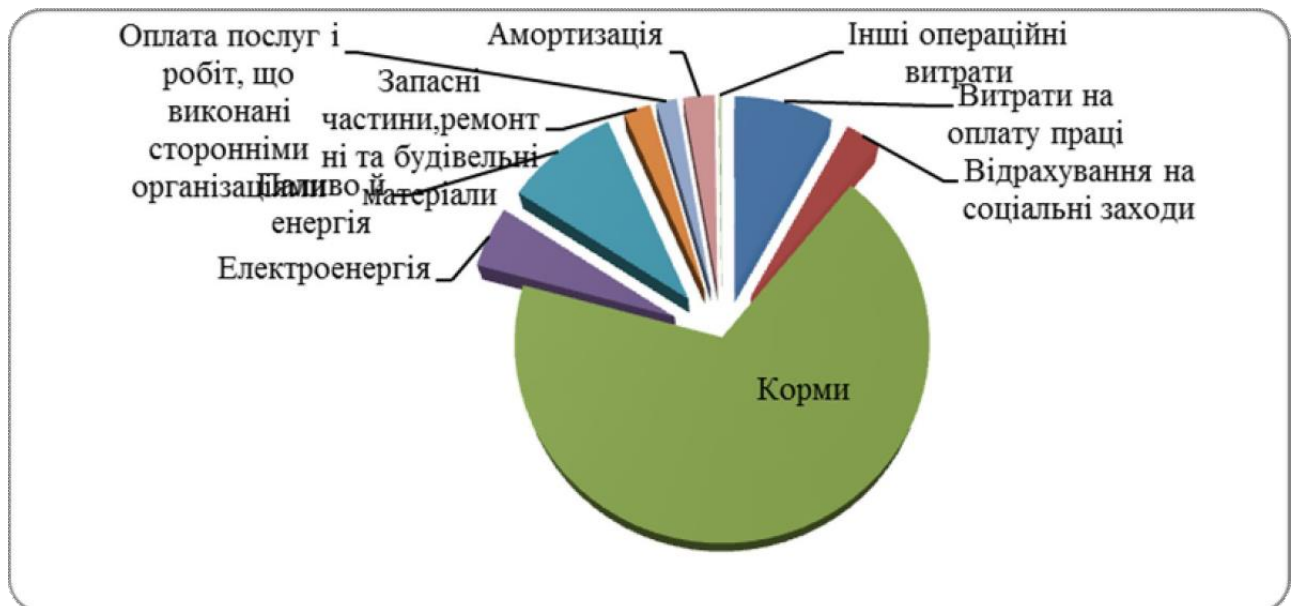


Рисунок 2.6 – Структура витрати на виготовлення сільськогосподарської продукції в 2019 році

Ці три витрати виходять у сумі 85% затрат на виробництво, тому інші статті складають 15 %.

Основний прибуток дане підприємство отримує від продажу курячих яєць. Для більш глибокого аналізу визначають вплив декілька факторів на такі, як: собівартість продукції, обсяг її реалізації та рівень рентабельності, які ми можемо розглянути в наступних таблицях 2.10, 2.11, 2.12.

Таблиця 2.10

Фактори які мають вплив на відхилення собівартості продукції

Показники	Витрати на 1 тис. шт., грн.		Продуктив- ність, шт.		Собівартість 1 тис. шт., грн.			Відхилення (+,-)		
	План	Факт	План	Факт	План	Умовно	Факт	Всього на 1 тис. шт.	в т.ч. за рах. зміни	
									Витрат	Продукт ивності
	1=3*5	2=4*7	3	4	5	6=1/4	7	8=7-5	9=7-6	10=6-5
Яйця	120,0	148,5	0,24	0,25	500,0	480,0	594,0	94,00	114,0	-20,00

Розглянувши таблицю 2.10 можна стверджувати, що собівартість 1000. шт. яєць порівняно з планом зросла на 94 грн. Внаслідок цього стало збільшення ціни на грошово-матеріальних затрат і це складає 28,5 грн., в результаті собівартість 1000. шт. яєць піднялась на 114 грн., а за рахунок зростання продуктивності праці тільки на 0,01 шт., собівартість 1000. шт. зменшилось на 20 грн. Тому, можна сказати що, великий вплив на зростання собівартості продукції мають грошово-матеріальні затрати.

Декілька факторів які впливають на обсяг реалізації яєць приведено в таблиці 2.11.



Таблиця 2.11

Фактори які мають вплив на обсяг реалізації яєць в 2019 році

Показники	Обсяг виробництва, тис. шт.		Рівень товарності, %		Обсяг реалізації, тис. шт.			Відхилення(+,-)		
	План	Факт	План	Факт	План	Умовно	Факт	Всього	в т.ч. за рахунок зміни	
									обсягу виробництва	Рівня товарності
	1	2	3	4	5=1×3 /100	6=2*3 /100	7=2*4 /100	8=7-5	9=6-5	10=7-6
Яйця	18018	23770	100,45	98,2	18099,1	23877,0	23342,1	5243	5777,9	-534,9

Таблиця 2.12

Фактори, які впливають на рівень рентабельності яєць в 2019 році

Показники	Ціна реалізації1 тис. шт., грн.		Повна собівартість 1 тис. шт., грн.		Рівень рентабельності, %			Відхилення (+,-)		
	План	Факт	План	Факт	План	Умовно	Факт	Всього	в т.ч. за рахунок зміни	
									Собівартості	Ціни
	1	2	3	4	5=(1-3) 3*100	6=(2-3) /3*100	7=(2-4) 4*100	8=7-5	9=7-6	10=6-5
Яйця	620	611,7	503	599	23,3	21,6	2,1	-21,1	-19,5	-1,7

Проаналізувавши дану таблицю, можна сказати що, великий вплив на рівень рентабельності має собівартість.

Підприємство ТОВ «Авіас Україна» основний прибуток отримує від продажу продукції тваринництва. Прибуток від продажу одиниці продукції – це різниця між ціною і собівартістю продукції. Тому, для збільшення рівня рентабельності дані продукції потрібно стежити за підвищення ціни і зниження собівартості і таким чином збільшити загальну суму прибутку.

Проведено розрахунки факторів, що мають вплив на фінансовий кінцевий результат від продажу продукції за допомогою методу ланцюгових підстановок, які розглянуто в таблиці 2.13.

Проаналізувавши проведені розрахунки можна сказати, що прибуток від продажу яєць частково, порівняно з планом зменшився на 1820,9 тис. грн. Такою причиною стало зростання обсягу реалізації на 5251 тис. шт., в результаті отриманий прибуток зріс на 614,367 тис. грн. А зменшення ціни реалізації на 8,3 грн. за 1000 тис. шт. яєць, прибуток зменшився на 193,8 тис. грн.

Таблиця 2.13

Фактори, які мають вплив на фінансові результати від реалізації основних видів продукції і фактори, які впливають на їх відхилення

Види продукції	Кількість реалізованої продукції, тис. шт.			Собівартість 1 тис. шт., грн.			Середня ціна реалізації, 1 тис. шт., грн.			Загальний результат прибуток(+), тис. грн.				Відхилення (+,-) тис. грн.			
	план	Факт	відхилення	План	Факт	відхилення	План	факт	відхилення	2012	Ум1	Ум2	2019	Всього	в т. ч. за рахунок зміни		
															об'єму реалізованої продукції	ціни реалізації	собівартості
Яйця	18098,0	23349,0	5251,0	503	599,0	96	620	611,7	-8,30	2117,5	2731,83	2538,04	296,53	-1820,9	614,367	-193,8	-2242

Якщо розглянути собівартість, то вона зросла на 96 грн. за 1000 тис. шт., в результаті чого ми отримали прибуток від реалізації яєць який скоротився на 2242 тис. грн. Тому, великий вплив на прибуток від реалізації яєць має її собівартість.

На основі цих даних, фінансово-економічної звітності, було зроблене дослідження за допомогою якого з'ясувалось, що курячі яйця є продуктом який швидко поститься та має сезонний характер.

Також було проведено розрахунки, де показано сезонність курячих яєць за ціною та кількістю реалізації, та зображено на рис. 2.7.

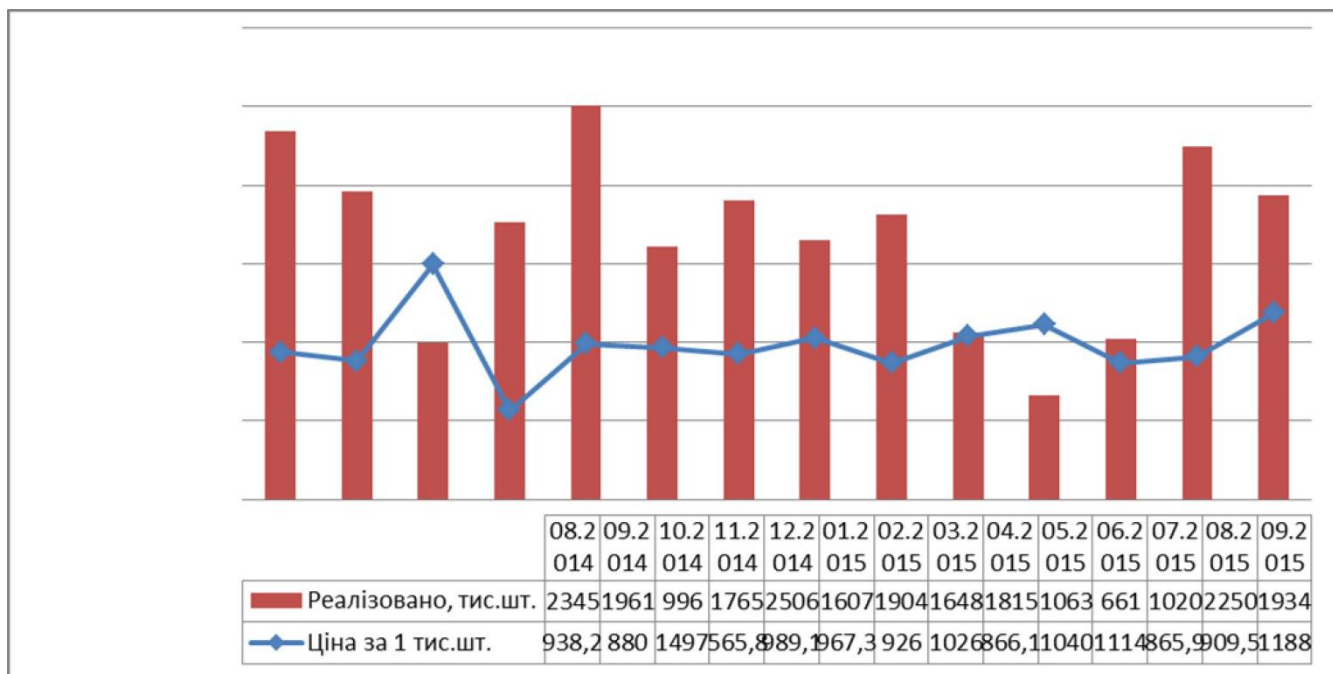


Рисунок 2.7 – Посезонна рентабельність реалізації яєць в продовж одного року

У жовтні досліджуване підприємство продало 996 тисяч одиниць яєць, що на 1349 тисячі одиниць менше ніж в серпні, при тому всьому, що ціна була навіть досить вища. Оскільки вартість формується відповідно до попиту, тому при зростанні пропозиції, ціна на продукцію падає.

Формування цін на ринку яєць має великий вплив на розвиток галузі птахівництва, оскільки ріст ціни стимулює збільшення пропозиції, а

з іншого – мають великий вплив на попит населення який воно може забезпечити фінансово.

В процесі формування ринкової вартості на готову продукцію важливими факторами впливу є співвідношення між вартістю ре затрачених ресурсів і ємністю ринку, об'єми виробництва курячих яєць вітчизняними виробниками, купівельна спроможність споживачів, сезонні фактори, та інше.

ТОВ «Авіас Україна» є однією з ланок логістичної системи, до якої ще входять споживачі готової продукції і постачальники сировини. Але найбільшими клієнтами підприємства є інші підприємства які оптово закупають готову продукцію, рис.2.8.

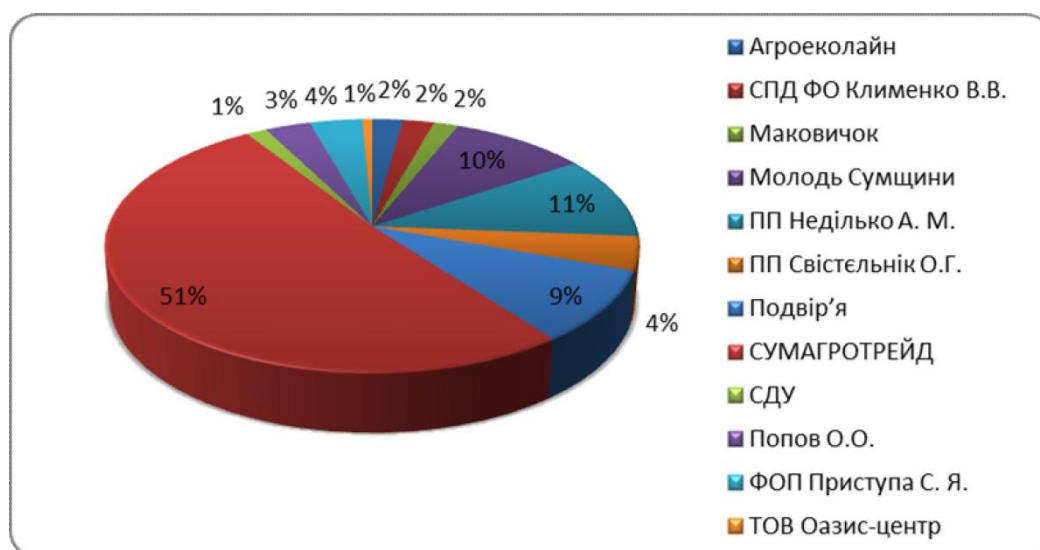


Рисунок 2.8 – Споживачі продукції ТОВ «Авіас Україна» 2019 рік

Провівши аналіз основних покупців продукції ТОВ «Авіас Україна» спираючись до їх товарооборотів за 2019 рік, можна спостерігати з рис. 2.8, що найбільша частина припадає на підприємство СУМІАГРОТРЕЙД – 51%, а всі інші приватні підприємці займають 49%.

Це підприємство купує різноманітну продукцію, і може користуватись послугами різного роду, як і інші підприємства. З рис. 2.9

видно, що найбільша частка з товарів які купує підприємство припадає на зернові, які необхідні для годування птиці.

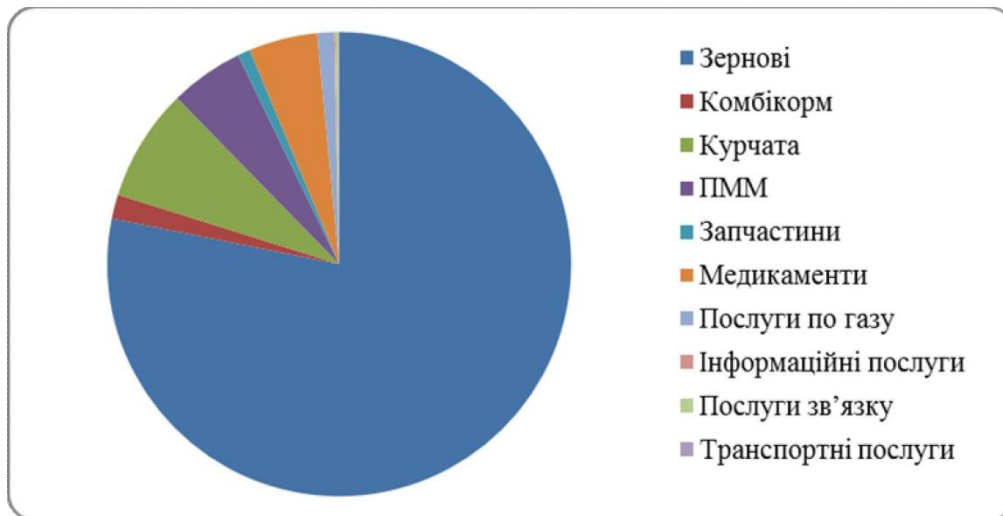


Рисунок 2.9 – Структура постачання товарів і послуг

Також важливими частинами є купівля паливо-мастильних матеріалів і медикаментів. Правильне годування птиці є основою і запорукою високої продуктивності птахофабрики. При забезпеченні відповідного раціону, птиця може нестися протягом цілого року.

При дослідженні підприємства було охарактеризовано його організаційно-економічний стан, також проводилися розрахунки на основі яких охарактеризовано фінансово-економічні параметри роботи досліджуваного підприємства.

## 3 РОЗДІЛ

### 3.1 Організація логістичної системи на підприємствах птахівництва

метою створення логістичної системи на виробництві є забезпечення доставки продуктів в певний час в певній кількості з найкращою якістю та мінімалізованими витратами [40]. На сьогоднішній час це необхідно для конкурентоспроможності на сучасному ринку де кожне підприємство повинно «виживати» в складних умовах сьогоденної економіки.

На рис. 3.1 зображена схема моделі формоутворення логістичної системи.

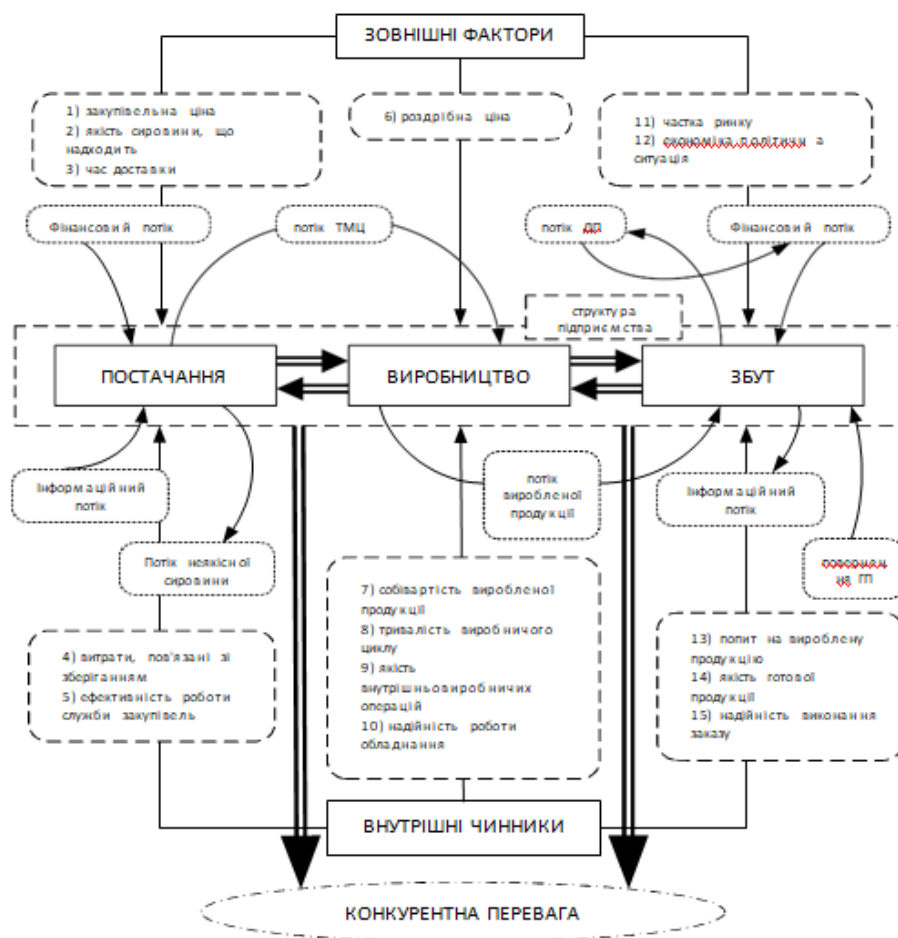


Рисунок 3.1 – Модель логістичної системи виробництва

Сам процес формоутворення логістичної системи є досить складним, тому необхідно його розподілити в декілька етапів. Сформуємо логістичну систему поетапно та наведемо на рис. 3.2.

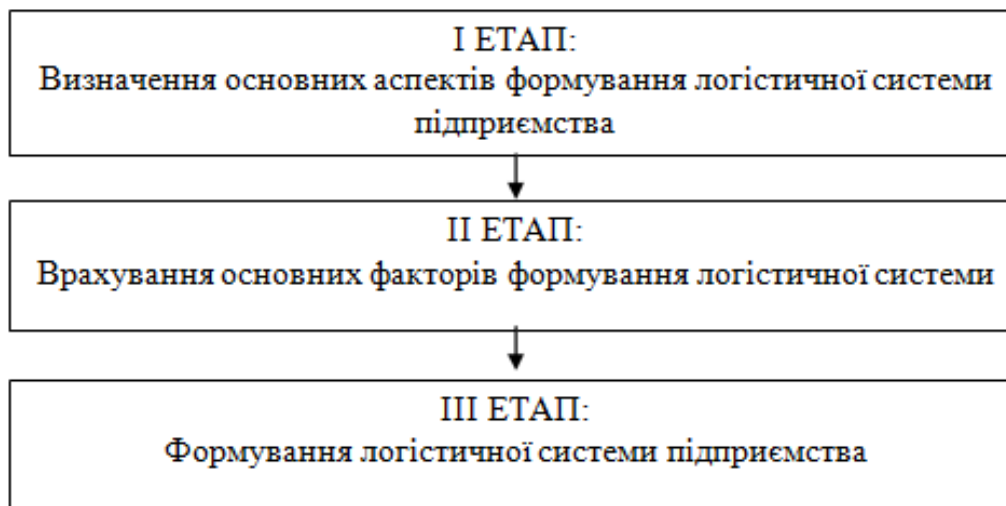


Рисунок 3.2 – Формування логістичної системи підприємства поетапно

Наступним кроком є врахування важливих факторів в формуванні системи логістики. Запропоновано факторна модель формування системи логістики виробництва, і зображено на рис. 3.3.

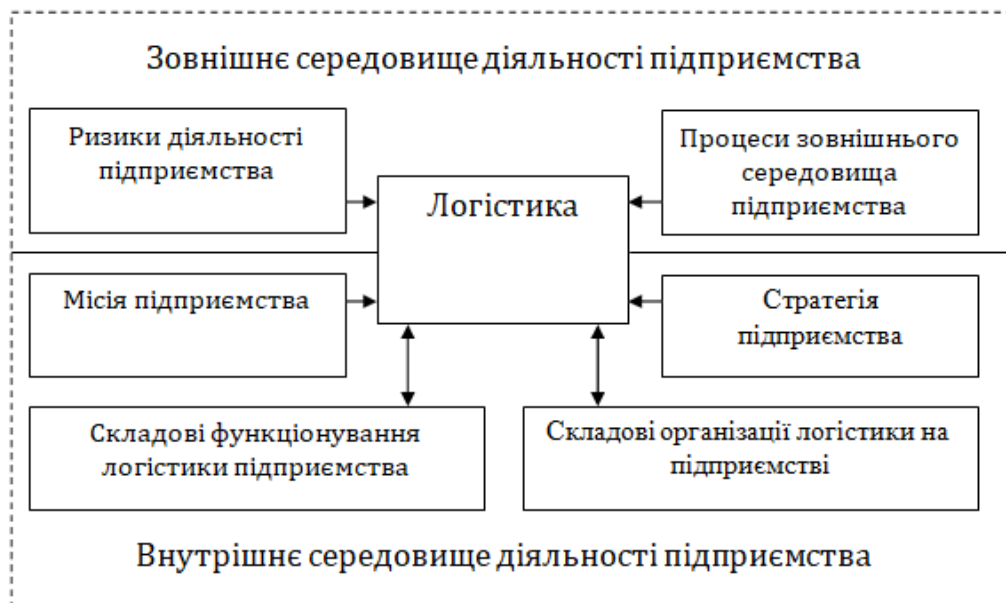


Рисунок 3.3 – Факторна модель формування системи логістики підприємства

Основними факторами формування системи логістики



виробництва, що на рис. 3.3, повинні бути:

- ціль підприємства;
- план підприємства;
- ризики роботи підприємства;
- фактори, які мають вплив зовнішнього середовища підприємства;
- складові функціонування логістики виробництва;
- організаційні питання логістичної системи на підприємстві.



Рисунок 3.4 – Основні функціонування логістики

Ціллю підприємства є тісно пов'язана з видом діяльності підприємства і цілеспрямована на виконання його головної мети. У процесі її втілення використовують такі ресурси, як матеріальні, трудові, інформаційні, фінансові.

Загальне функціонування логістики потрібно розглянути в контексті її основних функцій.

Як бачимо з рис. 3.4, базовими складовими компонентами функціонування логістики є постачання сировини, виготовлення продукції, маркетингова діяльність, реалізація готової продукції, складське господарство, транспортне господарство, кадрове забезпечення.

Даний етап формування системи логістики захоплює досить значний перелік структурних одиниць виробництва і структурних одиниць її функціонування ринку, які на даному етапі є її підсистемами.

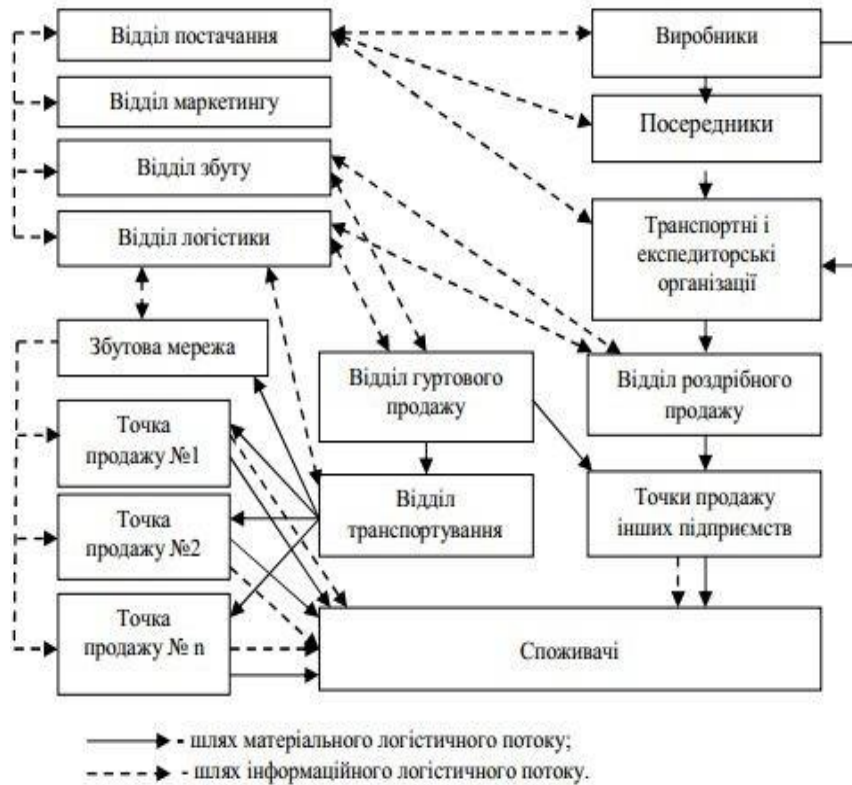


Рисунок 3.5 – Структурна модель організації систем логістики на виробництві

Структурними одиницями підприємства варто вважати наступне: відділ постачання; маркетинговий відділ; відділ збуту; логістичний відділ; розподільчий центр або склад; відділ транспортування [23].

Функціонування і структура логістичної системи відповідають орієнтації і перспектив розвитку конкретного підприємства, його конкурентоздатності, формування розміру економічного потенціалу та планування збільшення потужності даного підприємства.



Рисунок 3.6 – Комплекс та логістична система діяльності птахівництва

У даній схемі логістичної системи підприємства птахівничого комплексу входять такі підрозділи:

- виробництво комбікормів –і власні цехи на птахофабриках;
- виробники продукції птахівництва племінних сортів;
- безпосередні виробники продукції птахівництва;
- підприємства харчової промисловості;
- торгово-посередницькі підприємства.

### 3.2 Маркетинг, дослідження якості продукції ТОВ «Авіас Україна»

При написанні дипломної роботи, було проведено дослідження якості яєць.

Для порівняння було обрано 5 зразків яєць декількох виробників. Також одним із досліджувальних зразків був зразок нашого виробництва ТОВ «Авіас Україна» Ці зразки приведено в таблиці

Таблиця 3.1

Досліджені зразки яєць

№ зразка	Зразок 1	Зразок 2	Зразок 3	Зразок 4	Зразок 5
<b>Виробник</b>	Птахофабрика «Авіс-Україна» Сумська обл., Сумський р-н, с. Косівщина,	ТОВ «Птахо- продукт- 2007», Сумська обл., сmt. Липова Долина	Птахофабрика «Авіс- Україна» Сумська обл., Сумський р-н, с. Косівщина	Птахофаб- рика м. Васильків, Київська обл.,	Птахофаб- рика Полтавська обл., с. Кобеляки,
<b>Вид яєць</b>					
<b>Клас</b>	Дієтичні	Столові	Столові	Столові	Столові
<b>Категорія</b>	ДІ	СІІ	СІ	СІІ	СІ

Основним етапом перевірки являється наявність маркування. Усі п'ять зразків перевірили згідно вимог стандарту.

Таблиця 3.2

Отримані результати органолептичної оцінки якості курячих яєць

Показники якості	Дослідні зразки яєць				
	Зразок 1	Зразок 2	Зразок 3	Зразок 4	Зразок 5
Стан шкаралупи	Чиста ціла, на шкаралупі наявність крапок та смужок	На шкаралупі є наявність крапок та смужок	Не рухома, висотою 6,5 мм	На шкаралупі є наявність забруднень	На шкаралупі є наявність крапок та смужок
Запах	Характерний для свіжого яйця,	Характерний для свіжого яйця	Характерний для свіжого яйця	Характерний для свіжого яйця, але менш виражений	Характерний для свіжого яйця, але менш виражений
Смак	Характерний для свіжого яйця, властивий, але менш виражений	Характерний для свіжого яйця, але менш виражений	Характерний для свіжого яйця	Характерний для свіжого яйця, але менш виражений	Характерний для свіжого яйця, але менш виражений
Форма жовтка	Характерний для свіжого яйця, але менш опуклий	Менш опуклий, ледь рухомий при овоскопії	Опуклий, нерухомий при овоскопії	Менш опуклий ледь рухомий при овоскопії	Менш опуклий, ледь рухомий при овоскопії
Форма білка	Прозорий нерухомий, не розтікається	Прозорий ледь рухомий, злегка розтікається	Прозорий ледь рухомий, не розтікається	Прозорий ледь рухомий злегка розтікається	Прозорий ледь рухомий, злегка розтікається

Для того, щоб провести дослідження якості цих п'ять зразків курячих яєць будемо використовувати метод сенсорного аналізу. При використанні даного методу потрібно застосувати так званий «дескрипторно-профільний» метод, який полягає в наступних кроках:

- Обираємо показники якості продукту які вважаємо найважливішими;
- Застосовуємо 5-ти бальну шкалу для того щоб дати оцінку вище обраним показникам;
- Здійснюємо опис кожного з обраних показників якості, враховуючи специфічні особливості кожного з них;
- Обираємо показники для того, щоб провести «сенсорний» аналіз курячих яєць;

➤ Також здійснюємо профілювання вище обраних показників за 5-ти бальною шкалою;

➤ Проведемо дослідження зразків з визначенням їх сумарної оцінки по показниках.

За результатами проведених досліджень ми можемо оцінити взірці за органолептичними показниками, і робимо наступні висновки. Взірці під номерами 1 і 3 мають відмінну якість. Взірці під номером 2 і 5 мають загалом також не погану якість.

Результати проведених досліджень можна зобразити графічно, у вигляді профілографів, представлено на наступних рисунках 3.7 – 3.11.



Рисунок 3.7 – Зразок № 1



Рисунок 3.8 – Зразок №2



Рисунок 3.9 – Зразок № 3

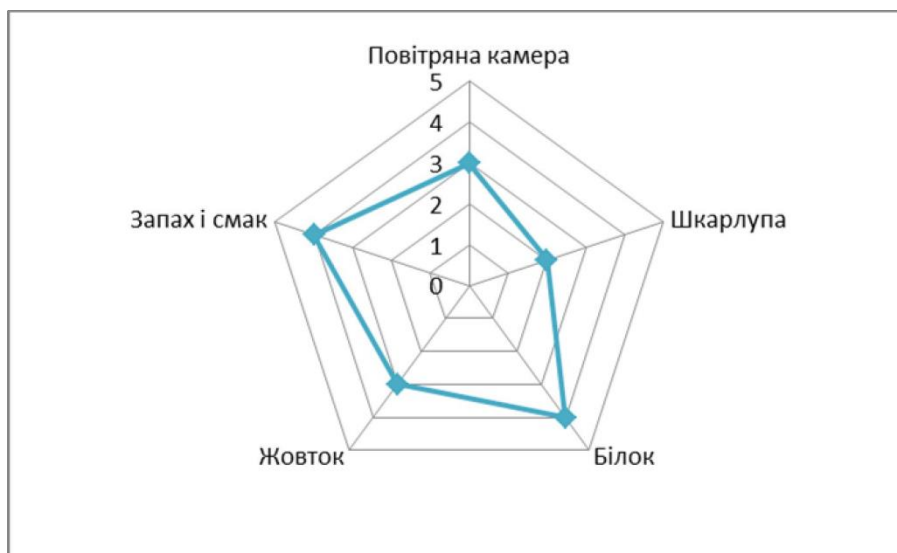


Рисунок 3.10 – Зразок № 4

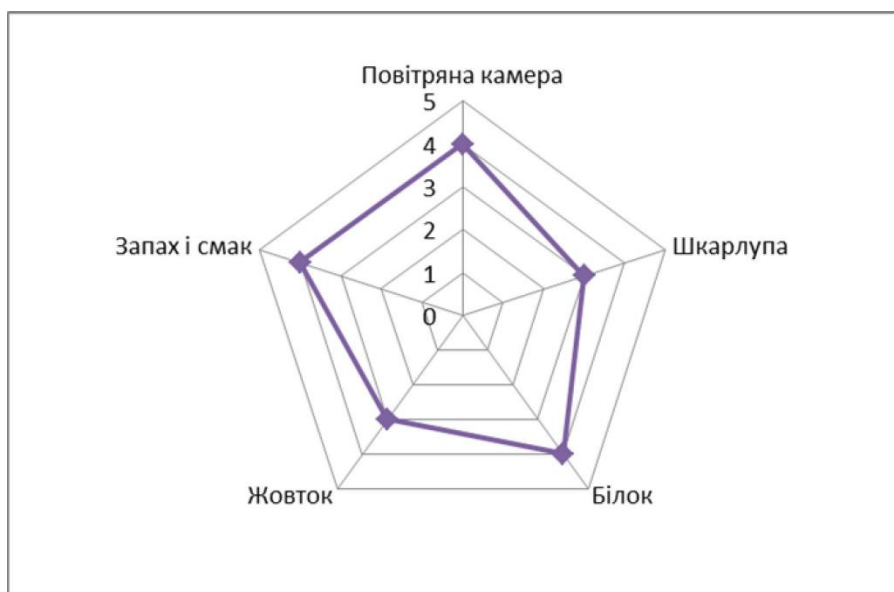


Рисунок 3.11 – Зразок № 5

На завершення даного дослідження якості яєць є проведення 2-х випробувань, і в завершальному результаті беремо середньо арифметичне значення.

Для визначення індексу білка і жовтка проведемо згідно стандарту. Результати цього дослідження внесемо до таблицю 3.3.

Таблиця 3.3

Остаточний підсумок здійснених досліджень і порівнянь індексів білка і жовтка

№ з/п	Показник	Нормативні значення	Зразок 1	Зразок 2	Зразок 3	Зразок 4	Зразок 5
1.	Індекс білка	0,07- 0,09	0,085	0,045	0,078	0,089	0,085
2.	Індекс жовтка	0,7- 0,8	0,74	0,66	0,78	0,08	0,78



За проведеними дослідженнями ми встановили, що взірці під номером 1, 3 і 5 – відповідають вимогам стандартів якості та безпеки за обраними показниками, а взірець під номером 2 має ознаки, які свідчать про надмірне зберігання, що перевищує встановлені норми.

Визначити приблизний вік яєць можна наступним методом. Помістити яйце у півлітрову банку наповнену 15-ти відсотковим соляним розчином. Якщо яйце падає на дно і лежить горизонтально – воно якісне в свіже, якщо яйце на дні починає підніматися тупою стороною – то воно стоїть уже протягом 4-7 днів, якщо на дні яйце стоїть вертикально – йому 2-3 тижні, а якщо яйце не потонуло і залишилось плавати на поверхні, то його вік перевищує 4 тижні і воно уже протухле[63]. Результати досліджень представимо у вигляді наступної таблиці.

Таблиця 3.4

## Дослідження віку яєць

№з/п	Показники	Зразок 1	Зразок 2	Зразок 3	Зразок 4	Зразок 5
1.	Характерні ознаки	Опускається на дно і приймає горизонтальне положення, піднімається тупою стороною вгору	Опускається і зависає коло дна і приймає горизонтальне положення	Опускається на дно і приймає горизонтальне положення	Опускається і зависає коло дна, приймає горизонтальне положення	Опускається на дно і приймає горизонтальне положення
2.	Вік яєць, днів	4-7 днів, відповідає дієтичним	Майже 4 тижні Термін зберігання для столових яєць закінчується	2-3 тижні відповідає столовим	Майже 4 тижні Термін зберігання для столових яєць збігає	2-3 тижні відповідає столовим

При проведенні даного експерименту, щодо віку яєць, можна сказати, що всі зразки відповідають вимогам.

### **3.3 План розвитку підприємства з використанням засад логістики**

При приведенні оцінки якості курячих яєць ТОВ «Авіас Україна» було виявлено нами, що яйця столові мають тривалий термін зберігання, що перевищує встановлену норму для столових яєць згідно ДСТУ 5028.

Провівши аналіз виробництва та реалізацію яєць на підприємстві, можна сказати, що не вся продукція що виготовлюється продається.

Провівши порівняльний аналіз цін на яєчний порошок в Україні і Польщі можна зробити висновок, що в Україні ціна на нього є нестабільною і середньорічна ціна становить 65-85 грн. за кілограм, а в Польщі ціни є набагато стабільнішими протягом року і середньорічна вартість тримається на позначці 125 грн. за один кілограм. Тому навіть враховуючи те що на ринку Польщі вже є виробники даної продукції, і реалізація цієї продукції на ринку Польщі пов'язані із додатковими витратами для досліджуваного підприємства – зацікавленість у виході на зовнішній ринок очевидна.

В таблиці 3.5 представимо результати окупності необхідного обладнання для виготовлення яєчного порошку, а саме устаткування ІІ-ФМУ-25. Енергоносієм для даного обладнання було обрано електроенергію.

Таблиця 3.5

Показники економічної ефективності обладнання по виготовленню яєчного порошку ІІ-ФМУ-25

№ п/п	Показники	Фактичні-прогнозні дані
<b>Вихідні дані:</b>		
1.	Продуктивність установки, кг/час	3,5
2.	Тривалість зміни, год	8,0
3.	Кількість змін за добу	1
4.	Продуктивність в місяць, кг	616
5.	Потужність установки, кВт/час	5,3
6.	Ціна 1 кг яєчного порошку, грн. (без НДС)	65,0
7.	Обсяг реалізації (в місяць), грн.	40040,0
<b>Капітальні затрати:</b>		
1.	Вартість установки, грн.	400000,0
2.	Вартість додаткового обладнання і буд.-монтажні роботи, грн.	10000,0
3.	Всього	410000,0
<b>Затрати на виробництво яєчного порошку (в місяць):</b>		
1.	Амортизація обладнання, грн.	2947,0
2.	Сировина при собівартості яєць	4928,0
3.	Електроенергія кВт/год, грн.	1061,0
4.	Вода, стоки, грн.	70,0
5.	Зарплата с нарахуваннями, грн.	3600
6.	<b>Собівартість місячного товарного випуску, грн.</b>	<b>12606</b>
<b>Прибуток, грн.:</b>		
1.	Місячний	27434
2.	Річний	329208
3.	Період окупності, місяців	18

З розрахунків і табличних даних впливає собівартість одного кг яєчного порошку і вона буде приблизно на рівні 20,5 грн.

При умові, що буде працювати один цех в одну робочу зміну 22 дні на місяць – прогнозований об'єм готової продукції буде становити 616 кг яєчного порошку. В перерахунку на середню ціну при продажі на рівні 65 грн/кг, місячна вигода буде приблизно 40040 грн.

Іншим варіантом було б вийти на зовнішній ринок Польщі з цим самим видом продукції.

Не дивлячись на зростання витрат зв'язаних з ліцензіями та деякими транспортними затратами вища ціна з продажів достатньо їх перекиває і в кінці року виробництво отримує значно великі кошти.

Проведемо розрахунки економічної ефективності функціонування даного цеху при різноманітних каналах реалізації в таблиці 3.6.

Таблиця 3.6

## Ефективність переробного цеху їх порівняння

№ п/п	Показники	Реалізація ячного порошку в	
		Україні	Польща
1.	Кількість реалізованої продукції, кг	7392	7392
2.	Ціна реалізації 1 кг., грн.	65	125
3.	Виручка, грн.	480480	924000
4.	Виробнича собівартість 1 кг., грн.	20,5	20,5
5.	Витрати на виробництво, грн.	151272	151272
6.	Витрати на реалізацію, грн.	-	13000
7.	Повна собівартість 1 кг, грн.	20,5	22,4
8.	Адміністративні витрати, грн.	7400	7400
9.	Прибуток до сплати податку, грн.	321808	752328
10.	Податок на прибуток, грн. 18%	57925	135419
11.	Чистий прибуток, грн.	263883	616909
12.	Рівень рентабельності, %	54,9	66,8
13.	Окупність капітальних вкладень, місяців	18	8

З таблиці вище видно, що реалізація ячного порошку на ринку Польщі значно рентабельніше, а ніж продаж його на вітчизняному ринку, і це зумовлено в першу чергу значною різницею у вартості продукції, яка за

кордоном більш ніж у 1.5 рази вища.

Рівень рентабельності реалізації готової продукції дає підприємству економічний ефект який покриває поточні витрати. На прикладі досліджуваного підприємства рентабельність складе 55%, за рахунок цього отримані грошові надходження повністю перекривають витрати пов'язані із реалізацією готової продукції, і отримує додаткове джерело доходів.

Річний економічний ефект від виходу на ринок Польщі з продажу яєчного порошку становитиме 924000 грн., а це свідчить про перспективність даного вектору розвитку досліджуваного підприємства.

Загальну ефективність запропонованих рішень можна представити у вигляді рисунку 3.12.

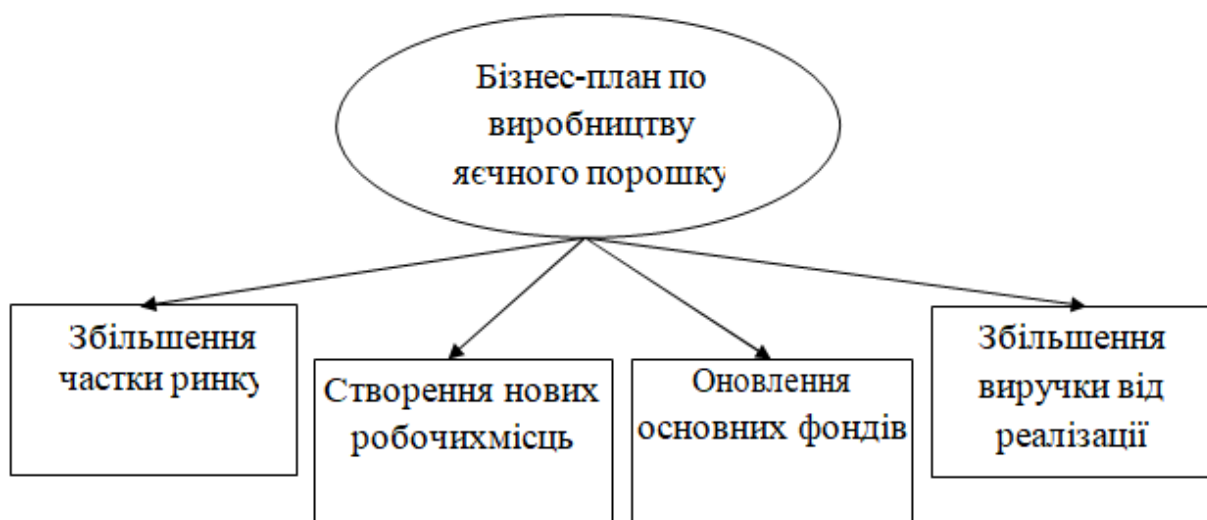


Рисунок 3.12 – Ефект від бізнес-плану

Можна зробити такі висновки, розроблений бізнес-план по виготовленні яєчного порошку бачимо, що отримана виручка від реалізації продукту за один рік буде складати 480480 грн. Це означає, що підприємство має перспективи бути конкурентоспроможним та відповідати вимогам сучасних ринкових умов.

## **4 ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ**

### **4.1 Охорона праці працівників, які залучені до роботи на автомобільному транспорті**

Значні фінансові кошти, які підвищуються з кожним роком, затрачаються на забезпечення безпечних умов роботи. Окрім директора та головного інженера на підприємстві, відповідальними є також відповідальна людина з техніки безпеки (ТБ), яка повинна регулярно проводити спеціальні заходи з ТБ та санітарії виробництва (СВ).

В Кодексі законів про праці (КЗПП) чітко наголошено, що на об'єктах промисловості, де до роботи залучені люди, управлінням підприємства повинно бути створено комфортні, а саме безпечні умови роботи, які повинні відповідати усім встановленим вимогам та нормам охорони праці.

Усі майбутні працівники, які працевлаштовуються на роботу, зобов'язані пройти вступний інструктаж з ТБ та СВ. Після чого на наступному етапі відбувається інструктаж на зазначену робочому місці, де повинен працювати майбутній робітник. Такий інструктаж може проводити відповідальна за це особа: керуючий майстер цеха або головний механік колони.

При підписанні трудового договору особа повинна бути проінформованою про належні умови роботи на станції, зосередження на місці проведення робіт шкідливих та небезпечних виробничих складових, їх вплив на здоров'я людини та про право на відповідні пільги та компенсації у разі виникнення нещасного випадку.

Водії МТЗ відносяться до категорії спеціальностей з підвищеною небезпекою, тому для них періодично проводиться повторний інструктаж один раз на три місяці або після порушення працівником ТБ.

Основними причинами створення нещасних випадків (НВ) на підприємствах являється ігнорування або скорочений (неповний) інструктаж працюючого персоналу про первинні правила безпеки, несправність обладнання, відхилення від встановленого технологічного процесу, відсутність огорожень, незадовільне освітлення виробничих приміщень, невідповідний з умовами роботи спецодяг та його укомплектування.

При неправильному дозуванні системи живлення ТЗ, під час роботи двигуна в атмосферу можуть виділятися не тільки відпрацьовані гази, але й більш шкідливі токсичні сполуки (окис вуглецю, оксиди азоту, тетраетилсвинець, кислоти, ацетон, луги і тд.), які призводять до отруєння організму людини. В таких випадках потрібно, щоб вентиляційна система завжди була в справному стані та могла повністю справлятися з потоком відпрацьованих газів. Нерідко зустрічаються і простудні захворювання, які виникають через те, що спецодяг працівників не відповідає погодним умовам.

Температурний режим як і інші фактори, має суттєвий вплив на організм людини, так як при високій температурі особа може отримати запаморочення в голові або тепловий удар, при низькій – обморожування кінцівок тіла людини. Забороняється використання включеного двигуна для обігріву під час відпочинку в кабіні водія, оскільки може відбутися отруєння газом.

З врахуванням встановлених вимог з ТБ та ОП на території АТП повинен встановлюватися чіткий розклад руху ТЗ, а також категорично забороняється здійснювати рух автомобілем працівникам, у яких відсутнє посвідчення водія відповідної категорії.

Технічне обслуговування або ремонт автомобіля повинні відбуватися лише на спеціально обладнаних для цього робочих місцях (постах), де ТЗ повинен бути надійно загальмований та закріплений спеціальним кріпленням для унеможливлення самовільного пересування.

#### **4.2 Управління безпекою дорожнього руху**

Система управління щодо забезпечення безпеки дорожнього руху (БДР) засноване на припущеннях, що постійно відбувається вплив різних факторів та ризиків небезпеки на підприємствах автомобільного транспорту (АТ). Задля запобігання небезпечних чинників потрібно здійснювати систематичний контроль для виявлення порушень, а в подальшому і вирішення зазначених проблем з безпеки, до того часу як вони приведуть до заподіяння шкоди.

Метою управління БДР на автомобільному транспорті на сьогоднішній день для перевізників – це постійний розвиток та ефективне удосконалення безпеки руху по всій території України.

Дана мета системи управління досягається таким шляхом [3]:

1. повна відповідальність учасників дорожнього руху;
2. здійснення регулювання, контролю за ТЗ та дотримання основних правил управління;
3. максимально можлива гарантія безпечного та якісного перевезення пасажирів;
4. зниження кількості ДТП;
5. намагання мінімізувати фактори, що можуть призвести до нещасних випадків;
6. зниження шкідливого впливу АТ на екологію навколишнього середовища.



Лише під постійним регулюванням державних установ, можна досягти ефективності управління системою безпеки на АТП. Діяльність АТП повинні контролювати усі органи влади, які мають на це відповідні повноваження.

Необхідним елементом регулювання БДР є так звана політика безпеки. Вона виконує такі поставленні функції [3]:

- запроваджує перспективну мету для реалізації структури управління БР на АТП;
- демонструє вказівки вищого керівництва з метою забезпечення БДР (дотримання усіх встановлених норм та правил безпеки);
- проводить дослідження для аналізу основної картини з БДР;
- повинна бути доведеною та роз'ясненою для всіх працівників АТП.

Статистичні дані за останні роки свідчать, що підприємства автомобільного транспорту, на яких керівництво ставиться до безпеки на найвищому рівні, вразі знизилась кількість нещасних випадків.

Міністерство інфраструктури та підпорядковані йому територіальні органи повинні систематично здійснювати контроль за дотриманням транспортно законодавства. У свою чергу на Міністерство внутрішніх справ (МВС) були покладені обов'язки з регулювання дорожнього руху, тобто за виконанням водіями ПДР.

#### **4.2.1 Організація режиму праці та відпочинку водіїв**

Організація роботи водіїв на лінії потребує належного співставлення всіх чинників, які можуть впливати на нормований час працівників та фінансове становище перевізника. Відповідно до встановлених законодавчих норм в робочий час водія включаються такі параметри: підготовчо-заклучний час (перед виїздом та після прибуття в

автопарк), час на медичний огляд водія перед та після повернення з маршруту, безпосередньо час руху ТЗ, короткочасний період на відпочинок, час посадки та висадки пасажирів на зупиночних пунктах та час непланових простої не з вини самого водія.

Для водії МТЗ за чинним законодавством України передбачено сорокагодинний робочий тиждень, тобто 5 робочих днів та 2 вихідних. Тривалість однієї денної зміни не може перевищувати вісім годин, а при шести робочих днях – семи годин.

Якщо на АТП діє ненормований робочий час, то в таких випадках водій протягом зміни може працювати не більше десяти годин, враховуючи керування автобусом не більше дев'яти годин. При такій роботі водій ТЗ працюючи 2 тижні поспіль повинен не перевищувати дев'яносто годин.

Водії МТЗ, що працюють на регулярних рейсах усіх видів сполучень по території України, встановлюється поділ робочої зміни протягом робочого дня за виконанням наступних вимог: розривання зміни відбувається не пізніше після чотирьох годин роботи; період перерви повинен бути не менше двох годин, не враховуючи час на обід та відпочинок.

За дотримання режиму роботи водіїв на маршруті повинена слідкувати безпосередньо уповноважена за це особа або керівник підприємства, так як у разі виявлення правопорушення органами виконавчої служби, можуть бути накладені штрафні санкції не лише на водія, а й на його власника.

### **4.3 Органи управління охороною праці, їх права і повноваження**

Охорона праці - це система правових, соціально-економічних, організаційно - технічних, санітарно - гігієнічних і лікувально -

профілактичних заходів та засобів, спрямованих на забезпечення здоров'я і працездатності людини в процесі праці.

Державне управління охороною праці в Україні здійснюють:

- Кабінет Міністрів України;
- Державна Служба гірничого нагляду та промислової безпеки України;
- Міністерства та інші центральні органи державної виконавчої влади;
- Місцева державна адміністрація.

До повноважень Кабінету Міністрів України відносять:

- забезпечення реалізації державної політики в галузі охорони праці;
- затвердження національної програми щодо поліпшення стану безпеки, гігієни праці і виробничого середовища;
- визначення функцій міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади щодо створення безпечних і нешкідливих умов праці та нагляду за охороною праці;
- визначення порядку створення і використання державного, галузевих і регіональних фондів охорони праці;

До повноважень Державної Служби гірничого нагляду та промислової безпеки України відносять:

- здійснює комплексне управління охороною праці на державному рівні, реалізує державну політику в цій галузі;
- розробляє за участю міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади та профспілок національну програму поліпшення безпеки, гігієни праці та виробничого середовища і контролює її виконання;
- опрацьовує і переглядає спільно з органами праці, статистики і охорони здоров'я систему показників обліку умов і безпеки праці;

- бере участь у міжнародному співробітництві з питань охорони праці, вивчає, узагальнює і поширює світовий досвід у цій галузі;

- одержує безкоштовно від міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади, місцевої державної адміністрації та підприємств інформацію, необхідну для виконання покладених на нього завдань;

Рішення Державної Служби гірничого нагляду та промислової безпеки України з питань охорони праці, що належать до її компетенції, обов'язкові для виконання всіма міністерствами, іншими центральними органами державної виконавчої влади.

Для координації, вдосконалення і контролю за роботою щодо охорони праці в центральному апараті міністерств та інших центральних органів державної виконавчої влади створюються служби охорони праці.

Державний нагляд за додержанням законодавчих та інших нормативних актів з охорони праці здійснюють:

1. Державна Служба гірничого нагляду та промислової безпеки України;
2. Державна Служба України з надзвичайних ситуацій при Міністерстві оборони України;
3. Органи та заклади санітарно-епідеміологічної служби Міністерства охорони здоров'я України.

Вищий нагляд за додержанням і правильним застосуванням законів про охорону праці здійснюється Генеральним прокурором України і підпорядкованим йому прокурорами.

Органи державного нагляду за охороною праці встановлюють порядок опрацювання і затвердження власниками положень, інструкцій та інших актів про охорону праці, що діють на підприємствах, розробляють типові документи з цих питань.

Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці здійснюють:

- трудові колективи через обраних ними уповноважених;
- професійні спілки - в особі своїх виборних органів і представників. Уповноважені трудових колективів з питань охорони праці мають право безперешкодно перевіряти на підприємстві виконання вимог щодо охорони праці і вносити обов'язкові для розгляду власником пропозиції про усунення виявлених порушень нормативних актів з безпеки і гігієни праці.

Уповноважені трудових колективів діють відповідно до типового положення, затвердженого Державним комітетом України по нагляду за охороною праці з погодженням з профспілками. Професійні спілки здійснюють контроль за дотриманням власниками законодавчих та інших нормативних актів про охорону праці, створенням безпечних і нешкідливих умов праці, належного виробничого побуту для працівників та забезпеченням їх засобами колективного та індивідуального захисту.

Основними законодавчими актами в галузі охорони праці є Закон України "Про охорону праці", Кодекс законів про працю та інші нормативні акти.

Закон України "Про охорону праці" визначає основні положення щодо реалізації конституційного права громадян на охорону їх життя і здоров'я в процесі трудової діяльності, регулює за участю відповідних державних органів відносини між власником підприємства, установи і організації або уповноваженим органом і працівником з питань безпеки, гігієни праці та виробничого середовища і встановлює єдиний порядок організації охорони праці в Україні.

Специфічною особливістю українського Закону, що регламентує правову основу охорони праці, є високий рівень прав і гарантій робітникам. Вперше в історії держави робітникам було надано право

відмовитися від роботи у випадку існування на виробництві загрози для їхнього здоров'я і життя. Розширено права робітників у соціальних гарантіях відшкодування збитків у випадку пошкодження їх здоров'я на виробництві.

До позитивних моментів Закону України "Про охорону праці" безперечно належить закріплення за державою функції управління охороною праці.

В Законі України "Про охорону праці" задекларовані основні принципи державної політики в галузі охорони праці.

- пріоритет життя і здоров'я працівників по відношенню до результатів виробничої діяльності підприємства;

- повна відповідальність роботодавця за створення безпечних і нешкідливих умов праці;

- обов'язковий соціальний захист працівників, повне відшкодування шкоди особам, які потерпіли від нещасних випадків на виробництві і професійних захворювань;

- використання економічних методів управління охороною праці,

- проведення політики пільгового оподаткування, що сприяє створенню безпечних і нешкідливих умов праці;

- комплексне розв'язування завдань охорони праці на основі національних програм з цих питань та з урахуванням інших напрямків економічної та соціальної політики, досягнень в галузі науки і техніки та охорони навколишнього середовища;

- встановлення єдиних нормативів з охорони праці для всіх підприємств, незалежно від форм власності і видів їх діяльності;

- співробітництво і проведення консультацій між роботодавцями та профспілками при прийнятті рішень з охорони праці;

- міжнародне співробітництво в галузі охорони праці, використання світового досвіду організації роботи щодо покращення умов і підвищення безпеки праці.

Відповідно до ст. 21 Закону України "Про охорону праці" фінансування охорони праці здійснюється власником. Працівник не несе ніяких витрат на заходи щодо охорони праці. На підприємствах, в галузях, на регіональному та державному рівні створюються фонди охорони праці підприємств.

Управління державним фондом охорони праці здійснює Держнагляд охорони праці. Кошти державного фонду охорони праці використовуються на виконання національної програми покращення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, а також інших найважливіших робіт з охорони праці відповідно до переліку заходів, що можуть здійснюватись за рахунок фондів охорони праці.

Власник з урахуванням специфіки виробництва опрацьовує та затверджує Положення про службу охорони праці підприємства (установи, організації) керуючись Типовим положенням, розробленим та затвердженим Держнагляд охорони праці. Відповідно до Типового положення служба охорони праці створюється на підприємствах, у виробничих і науково-виробничих об'єднаннях, корпоративних, колективних та інших організаціях виробничої сфери з числом працюючих 50 і більше чоловік. В інших випадках функції цієї служби можуть виконувати в порядку сумісництва особи, які пройшли перевірку знань з охорони праці. В установах, організаціях невиробничої сфери та в навчальних закладах власниками також створюються служби охорони праці.

Служба охорони праці підпорядковується безпосередньо керівникові підприємства. За своїм посадовим становищем та умовами оплати праці керівник служби охорони праці прирівнюється до керівників

основних виробничо-технічних служб підприємства. Служба охорони праці в залежності від чисельності працюючих може функціонувати як самостійний структурний підрозділ або у вигляді групи спеціалістів чи одного спеціаліста, у тому числі за сумісництвом. Служба охорони праці формується із спеціалістів, які мають вищу освіту та стаж роботи за профілем виробництва не менше 3 років. Спеціалісти з середньою спеціальною освітою приймаються в службу охорони праці у виняткових випадках.

Ліквідація служби охорони праці допускається тільки в разі ліквідації підприємства.

Служба охорони праці вирішує завдання:

- забезпечення безпеки виробничих процесів, устаткування, будівель і споруд;
- забезпечення працівників засобами індивідуального та колективного захисту;
- професійної підготовки і підвищення кваліфікації працівників з питань оплати праці, пропаганди безпечних методів праці;
- вибору оптимальних режимів праці і відпочинку працівників;
- професійного добору виконавців для визначення видів робіт.

Служба охорони праці виконує такі функції:

- опрацьовує ефективну цілісну систему управління охороною праці, сприяє удосконаленню діяльності у цьому напрямку кожного структурного підрозділу і кожної посадової особи;
- проводить оперативно-методичне керівництво роботою з охорони праці;
- проводить для працівників вступний інструктаж з питань охорони праці;



- організовує: забезпечення працюючих правилами, стандартами, нормами, положеннями, інструкціями та іншими нормативними актами з охорони праці.

- бере участь у розслідуванні нещасних випадків та аварій; формуванні фонду охорони праці підприємства і розподілі його коштів; роботі комісії з питань охорони праці підприємства;

- сприяє впровадженню у виробництво досягнень науки і техніки, у тому числі ергономіки і прогресивних технологій, сучасних засобів колективного та індивідуального захисту працюючих, захисту населення і навколишнього середовища;

- розглядає листи, заяви та скарги працюючих з питань охорони праці;

- надає методичну допомогу керівникам структурних підрозділів підприємства у розробці заходів з питань охорони праці;

- готує проекти наказів та розпоряджень з питань охорони праці, загальних для всього підприємства;

- контролює дотримання чинного законодавства, міжгалузевих, галузевих та інших нормативних актів;

- та інші функції.

Спеціалісти служби охорони праці мають право:

- представляти підприємство в державних та громадських установах при розгляді питань охорони праці;

- безперешкодно в будь-який час відвідувати виробничі об'єкти, структурні підрозділи підприємства, зупиняти роботу виробництв, машин, механізмів та інших засобів виробництва у разі порушень, які створюють загрозу життю або здоров'ю працюючих;

## ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

За результатами проведених дослідження можемо зробити наступні висновки:

Об'єм споживання курячих яєць впродовж останній п'яти років збільшився як по Сумській області так і по Україні. Також встановлено середній розмір споживання м'яса однією людиною за рік в розмірі 54 кг, а міністерство охорони здоров'я рекомендує річну норму споживання м'яса на одну людину в розмірі 80 кг. А відповідно річна норма споживання курячих яєць на одну людину становить приблизно 290 штук.

Також встановлено, що для збільшення економічної ефективності діяльності господарств птахівництва мусять використовувати інструменти маркетингу і логістики при організації своєї діяльності на всіх стадіях: переробка, транспортування, збут готової продукції. Для початку потрібно вивчити специфіку ринку даної продукції, на який хочу «вийти» певне підприємство. За рахунок цього можна спрогнозувати необхідні об'єми виробництва кожного виду продукції, та закласти резерви на подальший розвиток, і обрати його напрямок.

При проведенні аналізу досліджуваного підприємства було створено його економічно-організаційну характеристику, та здійснено розрахунки, які дають уявлення про фінансово-економічний стан даного господарства.

Отже, в результаті проведених аналізів і розрахунків можна передбачити зростання об'ємів споживання курячого м'яса у найближчі роки в Україні, як доступного джерела тваринного білка, а також інших продуктів переробки птахівництва. А це в свою чергу оправдовує необхідність створення логістичної системи на підприємстві для підвищення його конкурентоспроможності на ринку і підвищення ефективності його функціонування.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. И.С. Ефремов Теория городских пассажирских перевозок / Ефремов И. С., В. М. Кобозев, В. А. Юдин. – Москва.: Высшая школа, 1980. – 535 с.
2. Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень: ДБН 360-92\*\*. – [Чинний від 2002-043-19]. – Київ.: ДП «Укрархбудінформ», – 2002. – 92 с. – (Національний стандарт України).
3. Пассажирские автомобильные перевозки / [Афанасьев Л.Л., Воркут А. И., Дьяков А. Б. и др.]. – Москва.: Транспорт, 1986. – 220 с.
4. Касумов Ф.А. Исследование транспортно-планировочных факторов, определяющих затраты времени на передвижение: дисс. ... канд. техн. наук.: 05.21.02– Фарид Ахметович Касумов. – Л., 1973. – 165 с.
5. Пустовойтов Б. Н. Пути увеличения скоростей движения городского пассажирского транспорта и сокращение затрат времени населения на передвижение / Б. Н. Пустовойтов // Пути увеличения скоростей движения городского пассажирского транспорта и сокращение затрат времени населения на передвижение.: – Москва., 1972. – С. 4–6.
6. Симонян Д. Р. Пути увеличения скорости движения пассажирского транспорта с целью сокращения затрат времени населения на передвижение / Д. Р. Симонян // Совершенствование технико-эксплуатационных показателей в автомобильном транспорте. – Ереван: Айастан, 1974. – С. 15–23.
7. Кудрявцев О. К. Расселение и планировочная структура крупных городов-агломераций / Кудрявцев О. К. – Москва.: Стройиздат, 1985. – 136 с.
8. Арак А. Социально-экономическая эффективность пассажирских перевозок / А. Арак – Таллинн: Ээсти раамат, 1982. – 198 с.

9. Гюлев Н.У. К определению снижения производительности труда пассажиров после их поездки на городском пассажирском транспорте / Н.У. Гюлев, В. К. Доля, В. М. Бережной // Городской автотранспорт в новых условиях. – Пенза, 1990. – С. 33–35.

10. Зильберталь А.Х. Трамвайное хозяйство / Зильберталь А. Х. – Москва. – Л.: Гострансиздат, 1932. – 304 с.

11. Давидич Ю. А. Разработка мероприятий по сокращению времени ожидания пассажирами городских маршрутных автобусов: дисс. ... канд. техн. наук: 05.22.10 – Давидич Юрий Александрович. – Харьков, 1993. – 180 с.

12. Артынов А.П. Формализация некоторых методов диспетчерского управления городского пассажирского транспорта / А.П. Артынов, Л.А. Воронов, Е.И. Скалецкая, В.В. Скалецкий // Методы оптимального планирования и управления в городском хозяйстве (пассажирский транспорт). – Владивосток: ИАПУ ДВНЦ АН СССР, 1976. – С. 3-14.

13. Ахундов Р.М. Исследование путей совершенствования перевозок пассажиров автобусами в системе «Город-пригород»: автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. техн. наук: спец. 05.22.10 / Р.М. Ахундов. – М., 1978. – 168 с.

14. Васильченко А.И. Об оптимизации основных параметров работы городского пассажирского транспорта / А.И. Васильченко, В.В. Толкач // Методы оптимального планирования и управления в городском хозяйстве (пассажирский транспорт). – Владивосток: ИАПУ ДВНЦ АН СССР, 1976. – С. 38–44.

15. Воловиков Г.А. Основные задачи математического обеспечения алгоритма поиска оптимального расписания движения городского пассажирского транспорта / Г.А. Воловиков, А.С. Орлов // Моделирование

процессов управления транспортными системами. – Владивосток: ИАПУ ДВНЦ АН СССР, 1977. – С. 153–156.

16. Левченко Л.В. Разработка комплекса математических моделей и алгоритмов эффективного управления городским общественным транспортом: автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. техн. наук: спец. 05.13.06 / Л.В. Левченко. – Харьков, 1981. – 135 с.

17. Павленко Г.П. Автоматизированные системы диспетчерского управления движением городского транспорта / Павленко Г.П., Половников В.С., Лопатин А.П. – М.: Транспорт, 1979. – 207 с.

18. Раскин Е.М. Экономико-математическая модель определения структуры ресурса подвижного состава на маршрутах ПАТП / Е.М. Раскин, П.Б. Хейфец // Моделирование процессов управления транспортными системами. - Владивосток: ИАПУ ДВНЦ АН СССР, 1977. – С. 79–82.

19. Ефанова Л.М. К вопросу о рациональном выборе моментов времени начала кругорейсов на маршруте / Л.М. Ефанова, В.С. Половников, Е.М. Раскин // Вопросы проектирования автоматизированных систем управления транспортом. – Омск: Западно–сибирское книжное изд–во. Омское отделение, 1976. – Вып.2. – С. 133–124.

20. Кривошеенко Ю.В. Организация оперативного управления движением городских автобусов с учетом закономерностей прибытия пассажиров на остановочные пункты: дисс. ... канд. техн. наук: спец. 05.22.10 / Кривошеенко Юрий Васильевич. – М.: МАДИ, 1982. – 167 с.

21. Артынов А.П. Моделирование пассажирских перевозок на городском транспорте в пиковые периоды / А.П. Артынов, О.В. Зенкин. – Владивосток, 1985. – 40 с. (Препр. / ИАПУ ДВНЦ АН СССР; №19 (148)).

22. Артынов А.П. О некоторых критериях оптимального функционирования систем городского пассажирского транспорта / А.П. Артынов // Управление и информация. – Владивосток: ИАПУ ДВНЦ АН СССР. – 1974. – Вып.13. – С. 63–74.

23. Кальней Г.И. Один подход к расчету интервала движения подвижного состава на маршруте / Г.И. Кальней // Автоматизированные системы управления и технические средства. Омск: Западно-сибирское книжное издательство. Омское отделение. – 1973. – Вып.1. – С. 136–139.

24. Антошвили М.Е. Оптимизация городских автобусных перевозок / Антошвили М.Е., Либерман С.Ю., Спирин И.В. – М.: Транспорт, 1985. – 102 с.

25. Антошвили М.Е. Исследование некоторых вопросов организации перевозок пассажиров автобусами в городах: дисс. ... канд. техн. наук: спец. 05.22.10 / Михаил Евгеньевич Антошвили. – М.: МАДИ, 1973. – 159 с.

26. Антошвили М.Е. Организация городских автобусных перевозок с применением математических методов и ЭВМ / Антошвили М.Е., Варелуполо Г.А., Хрущев М.В. – М.: Транспорт, 1974, 103 с.

27. Фишельсон М.С. Критерии оценки качественного уровня работы городского пассажирского транспорта / Фишельсон М.С. – Л.: ЛДНТП, 1979. – 27 с.

28. Блинкин М.Я. Модифицированная схема Зильберталя: построение, анализ, применение / М.Я. Блинкин, Г.А. Гуревич // Совершенствование перевозок пассажиров автомобильным транспортом. – М.: НИИАТ, 1981. – Вып.5. – С. 16–32.

29. Блинкин М.Я. Количественная оценка повышения регулярности движения на городских маршрутах / М.Я. Блинкин, С.Х. Хапов // Пассажирские перевозки автомобильным транспортом. Сер.3. – М.: ЦБНТИ Минавтотранса РСФСР. – 1982. - Вып.7. – С. 13–16.

30. Блатнов М.Д. Пассажирские автомобильные перевозки / Блатнов М.Д. – М.: Транспорт, 1981. – 222 с.

31. Спирин И.В. Организация и управление пассажирскими автомобильными перевозками / Спирин И.В. – М.: Академия, 2003. – 400 с.

32. Крамаренко И.Г. Рекомендации по планированию перевозок пассажиров автобусами в городе / И.Г. Крамаренко, С.Л. Голованенко – Харьков: НТО Автомобильного транспорта и дорожного хозяйства, 1982. – 43 с.

33. Шлиппе И.И. Исследование закономерностей распределения пассажиропотоков на внутригородских автобусных маршрутах: дисс. ... канд. экон. наук: спец. 08.00.05 / Шлиппе Ирина Игоревна. – М.: МАДИ, 1977. – 220 с.

34. Султанов Ф.Ю. Вопросы организации работы общественного пассажирского транспорта в городах с применением математических методов и ЭВМ: автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. техн. наук: 05.22.10 / Ф.Ю. Султанов. – Киев, 1971. – 20 с.

35. Кравченко Е.А. Пути улучшения обслуживания пассажиров в часы пик / Е.А. Кравченко // Экспресс-информация ЦБНТИ Минавтотранса РСФСР. Сер. пассажирские перевозки автомобильным транспортом. – М., 1976. – 36 с.

36. Балоян Г.Г. Организация работы городского пассажирского транспорта с учетом суточной неравномерности перевозок / Г.Г. Балоян, А.А. Михайлов, Г.В. Тхайцукова // Пассажирские перевозки автомобильным транспортом. Сер.3. – М.: ЦБНТИ Минавтотранса РСФСР. – 1982. – Вып.1. – С. 1–8.

37. Крылов Б. Решение проблемы часов пик в городских автобусных перевозках / Б. Крылов, В. Серегин // Автомобильный транспорт. – 1962. – №8. – С. 11–14.

38. Огай В.С. Модели анализа пассажиропотоков на маршрутах городского пассажирского транспорта: автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. техн. наук: спец. 05.13.01 / В.С. Огай. – Томск, 1978. – 168 с.

39. Организация перевозок пассажиров автомобильным транспортом / [Голованенко С.Л., Крамаренко И.Г., Перфильев В.В.,

Сословский В.Г.]. – Киев: Техника, 1981. – 167 с. 46. Юдин В.А. Городской транспорт / В.А. Юдин, Д.С. Самойлов. – М.: Стройиздат, 1975. – 287 с.

40. Таранов А.Т. Перевозки пассажиров автомобильным транспортом / Таранов А.Т. – М.: Транспорт, 1972. – 316 с. 48. Организация перевозок пассажирским автомобильным транспортом / [Штанов В.Ф., Подберезкин Г.А., Ищенко В.А., Чумаченко А.И.]. – К.: Техника, 1988. – 94 с.

41. Дуднев Д.И. Организация перевозок пассажиров автомобильным транспортом / Дуднев Д.И., Климова М.И., Менн А.А. – М.: Транспорт, 1974. – 296 с.

42. Рогова Г.А. Моделирование выбора путей передвижения пассажиров в транспортных системах городов: автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. техн. наук: спец. 05.22.02 “Эксплуатация автомобильного транспорта” / Г.А. Рогова. – М.: АКХ им. К.Д. Панфилова, 1987. – 19 с.

43. Джаваршейшвили Т.М. Опыт разработки и перспективы развития Тбилисской пассажирской транспортной системы / Джаваршейшвили Т.М., Цомая Г.Г., Цулукидзе Т.В. – Тбилиси: О.И. Груз. НИИНТИ, 1982. – 36 с.

44. Коцюк А.Я. Совершенствование автобусных маршрутных систем в крупных и крупнейших городах: автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. техн. наук: спец. 05.22.01 “Эксплуатация автомобильного транспорта” / А.Я. Коцюк. – Киев, 1990, 20 с.

45. Доля В.К. Теоретические основы и методы организации маршрутных автобусных перевозок в крупнейших городах: автореф. дисс. на соискание уч. степени д-ра техн. наук: спец. 05.22.10 “Эксплуатация автомобильного транспорта” / В.К. Доля. – М., 1993. – 42 с.